

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnitvju prejeman:	K 22—
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5·50
na mesec	2—	na mesec	1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Upravnitvje: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefón št. 34.

Inžajna vsak dan zvečer izvajamo nedelje in praznike.
Inserati veljajo: petekostna petek vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnitvje naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posebna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.
Narodna tiskarna telefón št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	za Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	13—
pol leta	6·50	za Ameriko in vse druge dežele:	2·30
četrt leta	6·50	celo leto	K 30—
na mesec	2·30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znaka.
Upravnitvje: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefón št. 34.

Volitev v trgovsko in obrtniško zbornico za Kranjsko.

Kandidatje narodnonapredne stranke so:

Za srednjo trgovino

(rdeče glasovnice):

Viktor Rohrmann, trgovec in posestnik, Ljubljana,
Feliks Urbanc, trgovec in posestnik, Ljubljana,
Josip Perdan, trgovec in posestnik, Ljubljana.

Za malo trgovino

(modre glasovnice):

Ivan Korenčan, trgovec v Ljubljani,
Ivan Kostevec, trgovec v Ljubljani,
Josip Kraigher, trgovec v Postojni.

Za veliko obrt

(rumene glasovnice):

Ivan Bonač, tovarnar in posestnik, Ljubljana.

Za srednjo obrt

(bele glasovnice):

Ivan Rakovc, tovarnar in posestnik v Kranju,
Ivan Schrey, pekar in posestnik v Ljubljani,
Fran Ksaver Stare, sobni slikar in posestnik v Ljubljani,
Sodna ulica.

Lavoslav Bučar, gostilničar in posestnik, Kostanjevica.

Za malo obrt

(zelene glasovnice):

Engelbert Franchetti, brivski mojster v Ljubljani.

Opozorjamo, da morajo ženske volilke v eni ali drugi volilni kategoriji, ki nimajo po obrtnem redu postavljenega upravitelja — kar je redek slučaj — same podpisati glasovnico, poleg njih pa tudi kak moški pooblaščenec, ki mora svojemu podpisu dostaviti: pooblaščenec. Tak pooblaščenec more samo za eno volilko podpisati.

Trgovci in obrtniki, spominjajte se, da so vas klerikalci hoteli uničiti s konsumnimi društvji in da je vam edino napredna stranka stala v tem težkem boju ob strani, zavedajte se, da so klerikalci osredotočili vse svoje težnje na to, da ugonobe krepači in svoboden trgovski in obrtni stan, ter volite kot en mož kandidat ki jih vam priporoča narodno-napredna stranka.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1912.

Dr. Ivan Tavčar
župan ljubljanski.

Za volilni odbor:

Dr. Fran Novak
deželni poslanec.

LISTEK.

Bienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulver.

Prva knjiga.

(Dalje.)

»Papežev notar je razpostavil veliko sliko na trgu in zjaleci pravijo, da se nanaša na Rim. In tako pusti dzaj v tej vročini, da se jim tone možgani, samo da bi pojmlili ugankan.

»Ho, ho,« je dejal kovač in se takoj krepko potisnil naprej, da je ogovorjenec zaostal za njim, »če ima Cola di Rienzi kaj opraviti pri tej stvari, bi predljal skale in kamne, da bi tja prisel.«

»Take mrtve mazarije nam bodo že kaj dobrega prinesle,« se je rogal Baronecelli, a nihče ga ni poslušal in on, ki bi bil rad igral demagoga, se je odzavil ugriznil v ustnice.

Med ječanjem in prekjlanjanjem možkih in med zmerjanjem in kričanjem žensk si je kovač napravil pot do prostora, ki je bil zaprt z verigami in kjer je bila razstavljena velika slika.

»Kako je prišla slika sem,« je nekdo kričal, »jaz sem bil prvi na trgu.«

»Našli smo jo tu, ko se je zdani lo,« je reklo kupcevalec s sadjem. »nikogar ni bilo pri sliki.«

»A zakaj mislite, da ima Rienzi kaj opraviti s to sliko?«

»No, kdo pa drugi?« je odgovorilo dvajset glasov.

»Res je — kdo pa drugi,« je ponavljal kovač. »Prisegel bi, da je dobrí mož porabil celo noč, da je podob sam naslikal. Pri krví sv. Petra — močno je lepa. Kaj neki predstavlja?«

»To je uganka,« je menila za mišljeno neka prodajalka rib. »Ko bi jo rešila, bi srečno umrla.«

»Brez dvoma predstavlja slika nekaj, kar je v zvezi s svobodo in z dajki,« je reklo mesar Luigi in se nagnil nad verige. »Ah, če bi Rienzi hotel — vsak revež bi lahko imel košček mese v lonce.«

»In toliko kruha, kolikor bi ga mogel pojesti,« je dostavil neki ble di pek.

»Ah — kruha in mesa pač vsa do. Ampak kako vino morajo ubožni ljudje piti! Človek že nima poguma, da se v svojem vinogradu potrdi,« se je oglasil neki vinogradnik.

»Ho, halo — živjo Pandulfo di Guido! Dajte gospodu Pandulfu prostor. Ta je učen mož; ta je prijatelj velikega notarja; ta nam razloži podo bo prostor — dajte prostor.«

»Na ti podobi,« je začel znova,

»vidite strašno, viharno morje in na njegovih valovih pet ladij. Štiri izmed teh so že razbite, jambori so

zlonjenci, valovi udirajo čez razdrobe opaže; ladje so brez pomoči in brez upanja. Na vsaki teh ladji leži žensko truplo. Ali ne vidite na bledem obrazu in svinčenobarvnih udih, kako dobré je slika dolgo in pazljivo. Ljudstvo se je z odprtimi ustmi gnetlo okrog njega, ozirajoč se zdaj na Pandulfa.

»Ali ne razumete jasne vsebine te slike; je končno izpregovoril Pandulfo. Glejte, kako je slikar naslikal široko viharno morje — glejte valove!«

»Glasno — glasno,« je kričala nestrpna nožica. »Tih« so kričali tisti, ki so stali Pandulfu najbliže, »častiti gospod govorji popolnoma razumljivo.«

Med te je nekaj razsodnejših ljudi prineslo preprosto mizo in prosi so, naj Pandulfo s te mizo govorji ljudstvu. Bledi meščan, ki ni bil izvenčan govornik je bil nekoliko v zadregi, a ko se je ozril po veliki, sa po zadržiotoči množiči, mu je njegova iskrena vnema za stvar dala pogum in navdušenja. Iz njegovih oči je švigel ogenj, njegov glas je močno narasel in ponosno je dvignil svojo, navadno na prsi sklonjeno glavo.

»Na ti podobi,« je začel znova, »vidite strašno, viharno morje in na njegovih valovih pet ladij. Štiri izmed teh so že razbite, jambori so

zlonjenci, valovi udirajo čez razdrobe opaže; ladje so brez pomoči in brez upanja. Ali ne vidite na bledem obrazu in svinčenobarvnih udih, kako dobré je slika dolgo in pazljivo. Glejte peto ladjo. Valovi jo mečejo sem in tja, jambor je zlonjelen, kričili odtrgano, jadra razcapana. Ta ladja še ni razdrtila, kakor drugi, a mnogo ne manjka do tega. Na ladji kleči žalno oblečena ženska; poglejte bolest na njene obličeje — kako izvrsto je slikar zadel moč in breuprost te bolesti. V molitvi dviga roke proseči pomoči od neba in od vas. Poglejte nadpis — to je Rim — da, vaše rodno mesto je to, ki govori iz te slike!«

Množica se je zazibalila sem in tju in deslej vladajočemu močku je sledilo živo šanžanje.

»Obrnite zdaj svoje poglede na desno stran slike,« je nadaljeval Pandulfo. »Tu boste spoznali vzroke viharju in videli, zakaj je peta ladja

tačko razbita. Poglejte te štiri skupine različnih zveri, ki iz svojih podast

nih žrel pošiljajo vetrove in viharje, ki trpičijo, in trgajo morje. V rvi skupini vidite leve, volkove in medvede Nadpis pravi, da so to postavljeni v divji gospodarj in državi. V drugi skupini so psi in prase — to so hudojni svetovalci in zajedavci. V tretji skupini vidite zmaje in lisice, to so krivični sodniki in uradniki in tisti, ki pravice prodajajo.

Zajeti, koze, opice, ki pomagajo pri viharju, pa predstavljajo glasom nadpisata tatove in morilce, razbojnike in zakonolomce. Rimljani — ali še niste na jasnom ali pa ste razume li uganko te slike?«

Daleč v svojih utrjenih palačah so Savelli in Orsinji slišali odmev vpitja, ki je bil odgovor na Pandulfovovo vprašanje.

»Kaj nimate nič upanja!« je něrnik začel znova, ko je vpitje po nehalo. »Kaj vam podoba, predstavljajoča vašo bedo, ne obeta osvojitev. Poglejte. Nad tem divjim morjen: se odnira nebo in iz njega prihaja v sijaju božje veličanstvo, kakor bi šlo na sodbo. Iz žarkov, obdajajočih duha božjega, sijeta dva plamtača meča, a poleg teh mečev stojita jezna, trda pripravljena na osvobojenje oba sveta čvršča — močna začitnika vašega meeta. Rimsko ljudstvo, zdravstvo, primera je pri kraju.«

(Dalje prihodnjih)

glavljeno v ta namen, da z dejelnim kreditom reši klerikalne posojilnice — kar je z ozirom na bodoči zadružni zakon jako nujno. Vsekako bo nova dejelna banka imela par let prav mnogo dela, če bo hotela na dejelne stroške rešiti vse tiste politične hitoteka, ki so jih dovolile klerikalne posojilnice.

Usoda tega dejelnega denarnega zavoda nas le toliko briga, kar mora brigati vsakega davkopladevalca, ki bo moral eventualno iz svojega žepa prispevati za vse eventualne ponesrečene poizkuse naših dejelnih finančnikov in bankirjev. V naših očeh je dejelna banka strogo klerikalno podjetje, ki naj zopet nekoliko podpre v razsulu se nahajajočem klerikalno stranko.

Politika državnega preobrata.

Zagreb, 31. januarja.

Niti štirinajst dni še ne sedi sedanji ekselenc ban Cuvaj na svojem prestolu. Kakor ptice pred vijarjem, tako so letele pred njim veste o njegovih načrtih in namenih in glas je šel po dejeli, da prihaja mož, ki je hujši od Khuena, brezvestnejši in brezobjirnejši.

Cuvaj je v par dneh dokazal, da

se je pripravil na nalog narodnega trinoga in da je potencial v svojem aren spomin na narod iz katerega je izsel in katerega največjo čast mu je poddelila volja vladarjeva. Pritišel je v dejelo in s prvim korakom je

pohodil najdržoceniji zaklad hrvaškega naroda, njegovo ustavo. Razpustil je hrvaški sabor, ki še ni bil konstituiran in ki je bil po nastavnem zakonu iz 1. 1870. nedokljuiv. Kajti ta zakon doliča, da sabor še eksistira čim je konstituiran (sicer samo obsebi umevna stvar) in le eksistirajoči sabor je seveda mogoče razpustiti. Razpustilni reskript torej in prvi ničesar drugega, kakor usurpacija konstitucionalne pravice hrvaškega parlamenta, ki je edini poklican verifikovati mandate. Z reskriptom si je ban Cuvaj to pravico vzel sam; z reskriptom ni bil sabor (ki še ni eksistiral) in katerega članščine niti vsi izvoljeni niso bili razpuščeni, temveč ban je le z največjim zakonomosvom razveljavil mandate 58 izvoljenih poslanec. En zakonomstvo rodi drugo, ustavno dolčeba, da se mora sabor sestati najdalje tekom treh mesecov po razpuščenju, je s tem banovim činom dejana v nič in v dejeli je faktično že danes suspendirana ustava.

Na Hrvaskem vlada že danes izjemno stanje. Svoboda osebe in besede je ogrožena.

Bivši poslanec Radič se nahaja v zapori, Svetozar Pribičević čaka obsoedbe in za petami opozicionalnih politikov se žene tolno najeti detektivov in špic'jev. Ban Cuvaj je dal vse bivše poslance pod policijsko nadzorstvo in ponovno se je moglo konstituirati, da nadzorujejo najeti ljudje vsak korak onočionalnih politikov in voditeljev. Denunciranje je postalo na Hrvaskem takoreč državna institucija in vse kar je nadrnega, bodi si koalicija, bodi si pravaš se nahaja z eno nogo v kriminalu.

Roko v roki z osebnim preganjanjem gredo nasilstva, izvršena nad časopisom. Ban hoče odstreniti osebe in udušiti besedo. Glasila opozicije, predvsem »Pokret« in »Srbobran« so dan za dnevn zanjenja, in očividno je stremljenje jih ugonobiti populoma. Ze si šepetajo banovi privr-

ženci, da bo vlada dala skoraj zaprto tiskarske opozicijonalni listov ...

Deviza novega terorističnega režima je ubiti vse, kar bi se upalo izreči glasen protest proti nezakonitostim, ki so se udomačila v tređini kraljevine. Pred javnim mnenjem je tako strahovalo težavno upravičiti. Končno se nahaja tudi banova palaca v Evropi in sodba kulturnega sveta se je že vedkrat pokazala kot važen činitelj.

Slab bi bil Cuvaj, ko bi se ustrelil najzadnjih sredstev. Izneviri bi se svojemu poslovanju, ko bi resigniral na sredstva, po katerih treba seči v najtemnejše kote teroristične orložarnice. Ban Cuvaj je hotel imeti zunanji povod, da pred javnostjo utemelji svoje postopanje. Zato je skrival razpust sabora do zadnjega trenutka v nadeji, da bo homba, ki jo vrže na hrvaško ustavo izvala vihar ogroženja, povzročila demonstracije, dala povod »delati mir in red«; in da bi bil uspeh še si gurnejši so se isti popolden, ko je uradni list priobčil reskript s katrim se »razpušča« saboro pojavili agenti provokaterji po mestu, ki so hujškali in pozivali na odpor. Razširjali so vest, da se godijo velike stvari. Imenujemo lahko imena: pol. agent Fučkar je hodil po trgovinam ter razširjal vest o kraljevi smrti! Toda vse provokacije so bile zamani niti grda in frivilna igra s kraljevinom življnjem ni pomagala.

Razpustilni reskript je napravil sicer v vsej javnosti velikanski vtisk, toda treznamo mogoče je posrečilo preprečiti vsak izbruh ogroženja ter obvarovati narod in dejelo pred nameravo nesrečo. A prepričanje, da je domovina v nevarnosti, napoljuje mīl vseh.

Toda zgodovina hrvaških narodnih bojev uči, da se zmage ne izvajajo v šumu in hrupu demonstracij, temveč na polju vztrjnega, mirnega in treznega dela. Že je tu tam sknuljo izbruhniti ogroženje - kdo bi se čudil — in že je mladih hotela v svetem ognju na ulici. Toda hrvaško dijaštvu se je udalo nasvetu starejših in ostalo je mirno. Na svojem shodu pa je smrejelo resolucijo, v kateri pozivlja vse, ki so pošteni misli in zvestega srca k skupini obrambi proti nasprotniku, ki hoče pogaziti narodove svobodščine in pravice.

Domovina je v nevarnosti! Ca- veant consulens! Ta klic se širi po hrvaških pokrajinal. Vse kaže, da ne stane brez odziva. Med opozicionalnimi politiki se vrše posvetovanja in pogovori, ki imajo namen ustvariti za prihodnje volitve trdne volilni kompromis. Stranke si hočejo priznati posestveno stanje, kakor ga kažejo zadnje volitve, okraje pa, kjer so bili izvoljeni Madžaroni si hočejo razdeliti proporcionalno po svoji mandatni jakosti. V koalicijonaških pravaških krogih je razpoloženje za tak kompromis prav ugodno in v najkrajšem času bo morda tudi formalno sklenjen. Koalicija je sklicala na dan 6. februarja plenum svojega izvršilnega odbora in tudi pravči bodo med tem že akceptirali idejo vsaj načeloma.

Vest o skupni obrambi vsega, kar danes na Hrvaskem čuti narodno in pošteno, bo narravila v dejeli velikanski vtisk, utrdila bo omahujoče in v srcu obupavajočih bo vila novo upanje.

Domovina je v nevarnosti. Ta klic mora indišiti na Hrvaskem vse notranje spore in prepire ter ustvariti velikansko narodno armado, ki strmoglaví moža, ki je prišel v dejeli, da uniči svetinje naroda hrvaškega. Urad pozna samo pristaše

dar ni našel v svojem srcu popolnega soglasja s Katinkinim predlogom.

»Ali si tako ne moreva ostati prava srčna prijatelja!« vprašal je verno in zrl Katinka v obraz, kjer se je strast risala z vedno ostrejšimi potezami. A on ni zapazil tega.

Pač pa je ona zapazila njegovo notranje razpoloženje, ker ga je opazovala z jastrehovim pogledom. Prijeli ga je za roko, ki mu je ležala na kolenu ter jo mehko stisnila reko:

»Kaka lepa, čista deklacija roka! A je roka tega mojega prijatelja Davorin, ki noče v menoj piti bratovščine, ki mi noča biti brat, kot mu hočem biti jaz sestra!«

Sedmič je v teh besedah začutil rahlo očitanje, ki ga je zhdlo, ker se mu je zdelo opravičeno. Nekaj mu je reklo, da je dolžen oddolžiti se Katinkki za izkaze njenje prijateljnosti in ljubeznosti in če ta želi, da pijeta bratovščino, ni to nič naprednega. In ko je v teh mislih pogledal v njene oči, izginil je zadnji pomislek: zgrabil je za kozač in trčila sta ter pilila v znak bratstva.

»In zdaj še bratski poljub!« rekla je ona z veselim smehom na licu.

Ker spada poljub k dovršeni sklenitvi bratstva, sta se Davorin in Katinka tudi poljubila. A Sedmič je po tem končanem aktu takoj spoštal,

II. občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem.

(Konec.)

Po poročilu tajnika g. Pintarja se je razvila živahnega debata, v kateri je posegel kot prvi zadražni inštruktor gosp. dr. Blodek, naglašajoč, da je kranjska zveza gostilničarskih zadrug v vrsti enakih organizacij na IV. mestu ter da jo prekažejo samo zvezne na Nižje Avstrijskem, Češkem in Moravskem.

Predsednik obrtnega pospeševalnega urada Kragar je naglašal, da je ta urad takoreč šele v povojih, ter da nima materialnih sredstev, da bi podpiral podjetja zadrug. Rekel je med drugim, da so nepristranost urada pripoznali že drugi faktorji ter je s tem očvidno hotel omalovanje Zvezne gostilničarskih zadrug. Posebno ga je dirla točka, ki govorila o kamniškem kuharskem tečaju. Tudi glede tega je prudarjal, da je bil takrat obrtni pospeševalni urad v povojih. Sicer pa je ravnatelj iz aktova razložil tozadne korake obrtnega pospeševalnega urada. Zavrača končno ocitanje, da bi bil ta urad si nekura za gotove osebe.

Predsednik trgovske in obrtniške zbornice, gosp. Knez, poudarja posmen organizacij in lepi razvite spezialne gostilničarske zadruge.

Ravnatelj obrtnega pospeševalnega urada, inž. Remič, čuti potrebo, da se takoj iz početka zaleti v časopisje, češ da to napada obrtni pospeševalni urad. Ko je začel ta urad delovati, je dobil od kamniške zadruge sam prošnjo za podporo za kuharski tečaj v Kamniku. Obrtni pospeševalni urad je zatheval, ker se je kamniška zadruga obrnila obenem na dejelni odbor, odgovora na več vprašanj. Ker kamniška zadruga ni odgovorila in ker je izvedel, da je že ministerstvo vzel stvar v roke, ni dobila kamniška zadruga ničesar. Pozone je prosila za podporo udeležencem, toda urad ni imel denarja. In čisto pravilno je rešil to prošnjo, da ne nasvetoval, da naj se udeleženci obrnejo zaradi podpore na one, od katerih take podpore pričakujejo.

Profesor Hess mu je baje sam rekjal, da so stroški od vlade tako zasegani, da zadružna zadruga v tem ni dobitila skrbništva za stanovanje.

Zastopnik Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug, g. Francekhetti, obenem zastopnik obrtnega sveta trgovskega ministerstva, govoril je začetka o potrebi organizacije, ter pondarja v svojem govoru, da bi gostilničarji kakor vse druge zadruge z radostjo pozdravili, če bi obrtni pospeševalni urad faktično nepristransko vršil svojo nalogu. Toda urad je institucija dejelnega odbora, ki je zagrešil največji greh s tem, da je imenoval v vodstvo tega urada ljudi, ki nimajo zmisla za obrtniški stan. Ta urad je tedaj popolnoma strankarska organizacija in ne zastopa obrtniški interesovi. Deželni odbor je preziral dejelno zvezo kranjskih obrtnih zadrug, preziral je pa tudi zvezo gostilničarskih zadrug. Posvetovanje je bilo sklicano na tak dan, ko se pravi obrtniki tega posvetovanja niso mogli udeležiti. Bilo je to v soboto popoldne. Če pogledamo v druge dežele, ni tam takih razmer. Samo na Kranjskem služi ta urad strankarskim namenom. To dokazuje tudi snavanje vojinskega doma, ki ga snuje ta urad za hrbitom obrtnikov ter ne upošteva obrtniških organizacij.

Toda urad je tak pa skupni obrtniški interesos. Deželni odbor je preziral dejelno zvezo kranjskih obrtnih zadrug, preziral je pa tudi zvezo gostilničarskih zadrug. Posvetovanje je bilo sklicano na tak dan, ko se pravi obrtniki tega posvetovanja niso mogli udeležiti. Bilo je to v soboto popoldne. Če pogledamo v druge dežele, ni tam takih razmer. Samo na Kranjskem služi ta urad strankarskim namenom. To dokazuje tudi snavanje vojinskega doma, ki ga snuje ta urad za hrbitom obrtnikov ter ne upošteva obrtniških organizacij.

On je zrl po mizi na mesto, kjer se je razlilo vino. Trpkost mu je nadvajala srečo, iztrgal se je iz objema, in kratko in trdo je rekel:

»Ne!«

A ona ni hotela čenti odreka ljubezni, ampak napak poljub koprneče ljubim.

»Se en poljub, Davorin, moj dragi prijatelj!« silila je Katinka, ko se je nasladila prvikit ob Sedmice ustnicah. Iz oči ji je švigelj strasti, njena ruka je pa ležala na njegovi ramu in vsak čas je bilo prifakovati, da se mu ovira okrog vrata in poterne mladeniča k uživanju željni ženski.

A on se je streznil. Odpril je oči svojega sposnanja in videl pravi namen premetene prijateljnosti in prefrigate priljubnosti zapeljivkine. Zagriznila se mu je ona, s katero sta pravkar sčilnila bratstvo kot najekrnejša si prijatelja, in obšla ga je sramata, da se je dal takoigrati s seboj. Ona je brala v njegovih očeh notranjo spremembo. Strašta v njej se je bila tako razvila, da je ni znala in ni mogla več brzdati, dasi jo je brzdala toliko časa z želeno vetravnostjo.

»Samo še en poljubček, Davorin!« ker je v tem očetuje, da je istočasno so se pa okenile njene roke njegovega telesa ter ga s močjo potegnile k njenemu. Njene ustnice so se siloma pritiskale na njegovo lice in tam blidale sreči ogenj, ki je deloval že uničnoče. Oči so ji bile kot zverišče, usta so pa govorila takele besede:

»Ljubim te, Davorin, ljubim te

ene stranke, drugi so za njega ničle. Takem postopjanu mora vsa pošte na javnem ugovarjati. Vpraša tedaj zastopnika tega urada, ali boče rešiti to vprašanje pravčno in ali boče dati zastopstvo tudi dejelni zvezi obrtnih zadrug in zvezni gostilničarskih zadrug. (Viharno odobravanje.)

Predsednik kamniške zadruge gosp. Cesar poudarja, da je zvezna gostilničarskih zadrug zgodil stanovska organizacija. Predsednik dejelne obrtne pospeševalnega urada se je obsegnil tudi ob strokovno glasilo, ker je v včasi popolnoma po pravci povedala resnico v prilog gostilničarstva. Kot načelnik kamniške zadruge konstatira, da je ta zadruga določila konstanta, da je ta zadruga debila na dejelne pospeševalnega urada spomladansko leta dopis z dejavnim načrtom tega urada. Splošno je bilo navdušenje za ta program in zadruga se je obrnila za podporo na urad za eventualno prireditev. Seveda ni dobila ničesar. Ko je zadruga dosegla od ministrstva prireditev kuharskega tečaja, se je zopet obrnila za poljoro na urad, obenem pa na trgovske in obrtniške zbornice, ter da se določi za celo Kranjsko za gostilničarje do 12. za kavarnarje do 2. — Stroga naj se zasledujejo nekoncessijskimi konkurenči, ki naj se takoj naznajo. — Gleda zvajanja davka na pivo in žganje naj se obrne zvezna zveza na državne poslavce s prošnjo za intervencijo. — Ukrene naj se vse, da se odpiese župninska dočlada za družino, porabljenje pijača in končno, da naj bi se izposlovala za zgradbo in vzdrževanje hotelov brezobrestna poslojila.

nika zvezne je bil izvoljen gosp. Bucar iz Kostanjevice. Redakcija izpremembe pravil, ki je bil sprejet ob obnove zadruge, se prepusti zadružnemu načelniku. Nato so bile stavljene in sprejemene spremembne sedeče resolucije:

Gleda prodaje tobčnih pridekov se zahteva 10%. — Priodeljevanju gostilničarskih koncesij naj se uvažuje pred vsem mnenje zadruge. — Policijska ura naj se določi za celo Kranjsko za gostilničarje do 12. za kavarnarje do 2. — Stroga naj se zasledujejo nekoncessijskimi konkurenči, ki naj se takoj naznajo. — Gleda zvajanja davka na pivo in žganje naj se obrne zvezna zveza na državne poslavce s prošnjo za intervencijo. — Ukrene naj se vse, da se odpiese župninska dočlada za družino, porabljenje pijača in končno, da naj bi se izposlovala za zgradbo in vzdrževanje hotelov brezobrestna poslojila.

Rim, 31. januarja. »Agenzia Stephan« konstatira, da barkasa vojnne ladje »Bersagliere« ni imela več razberene bele zastave, ko je zapečila turški motorni čoln. Pod varstvom bele zastave je le通知irala blokado Džinbaha.

Rim, 3. januarja. V nasprotju s trditvijo Enver-beja o zadnjem boju pri Derni, v katerem so imeli baje Italijani težke izgube, se uradno poroča, da se je turška kolona komaj umaknila, da bi bila obkoljena, in da je ostalo na bojišču 160 mrtvih. Med temi je bilo 34 turških regularnih vojakov in 1 častnik. Rdeči križ je prevzel 250 ranjenih Arabcev in oskrbo. Širje italijanski častniki so bili njeni, trije od teh so se ustrelili v trenutku, ko so jih Turki ujeli. — Iz Benghasia poroča, da so Italijani zavzeli vodnjak pri Foyatu ter se tam utrdili. V turškem taborišču je baje pomanjkanje vode.

Stajersko.

K pogajanju v Gradeu se namenja poroča: Cela kriza se suže sedaj okrog vprašanja, kako bi se naj razširjeno dejelna šolskega sveta izvršilo. Doslej sta imela dva dejelna šolska nadzornika v dež. šolski svet glasovalno, 2 pa samo posvetovalno pravico. Vlada hoče sedaj, da bi imel najmanje še eden šolski nadzornik glosovalno pravico, če ne vabi. Temu se Nemci up

žamo, da še tu in tam ni dnevnega glasila štajerskih naprednjakov, »Slov. Naroda«. Naj se ta nedostatek nemudoma odpravil! Vsi po en izvod »Slov. Naroda« mora priti v vsako vas, v vsaki fari pa bi se že dalo dobiti po več novih naročnikov, saj list je velik in primeroma počeni. Vrhu tega nam je po več Izvodov »Slov. Naroda« v vsakem kraju v političnem oziru nujno potrebnih. Samo tednik nam v boju proti političnim in narodnostnim nasprotnikom, ki razpolagajo vsi z močnim časopisjem, ne zadostuje! Zahtevajo »Slov. Nar.« po kavarnah, gostilnah, trafikah in trgovinah!

Iz Grada nam pišejo: V torek je otvoril sejo deželnega zborna grof Attems še ob 12. Zavlačeval je z ozirom na pogajanja otvoritev. Zapisnikarja sta čitala vložene predlogje in interpolacije. Slov. klerikalci so vložili neko interpelacijo, ki je bila tako dolga, da jo je dr. Verstovsek čital celo uro. Obstruirati se da forej v štaj. deželnem zboru tudi z dolgimi interpolacijami! Na to je dež. glavar sejo zaključil in naznamnil, da bo sklical prihodnjo pismenino potom.

Za železnico Ljutomer - Ormož. Deželnim odbor predlagata v tej zadevi štaj. deželnemu zboru sledi: I. Delniški družbi lokalne železnice Radgona-Ljutomer se dovoli za gradnjo nadaljevalne proge Ljutomer-Ormož deželnim dnesek v znesku 250 tisoč kron v obliki novih glavnih delnic, katere izda delniška družba lokalne železnice Radgona-Ljutomer kot koncesjonarka nove proge pod istim nominalom in sledenimi pogoji: a) se mora dokazati, da je stavna glavnica z doneski države, dežele in ostalih interesentov popolnoma zasigurana; b) mora se pritegniti štaj. dežel i odbor h koncesijskim pogajanjem, mora se mu zasigurati vpliv na stavbe in obratne pogodbe ter se mora stopiti z njim v dotiko glede sprememb, ki bodo potrebne v statutih lokalne železnice Radgona-Ljutomer; c) deželni odbor obdrži svoj virilni geslo v upravnem svetu delniške družbe lokalne železnice Radgona-Ljutomer-Ormož; d) deželni dnesek se izplača za omenjene delnice 14 dni potem, ko bo nova proga izročena na promet. II. Deželnemu odboru se nalaga da 1. akcijski komite za novo železnico, ozi. delniški družbo Lkalna železnica Radgona-Ljutomer, ki se za novo železniško koncesijo pogača, krepko podpirati, da dobi tudi od vlade primeren dnesek in 2. da potoča deželnemu zboru o izvršitvi teh sklepov. — Stvar je gotovo važna in bo naloga naših državnih poslanec, da boda deželni odbor pri vladu v svrhu državnega dneska za novo železnico podpirati.

Letni občni zbor trgovske zadruge za sodni okraj celjsko okolico se je vršil v nedeljo, dne 28. januarja pri Rebenschegg(!) v Celju. Iz letnega poročila posnamemo, da je imela zadruga v preteklem letu 243 članov; uslužbenih je bilo v njenem okolju 35 pomočnikov in učilo se je 49 učencev; teh je bilo oproščenih 17, na novo sprejetih 34, izstopila sta 2. Trgovska obrt je med letom prijavilo 12. odjavilo 5 strank. Dohodkov je imela zadruga 483 K 22 vin, izdatkov 842 K 90 vin., primanjkljaja 359 K 68 vin. Prenočenje zadruge je znašalo koncem leta 1911 4512 K 50 vin. Obresti od te glavnice se postavijo med dohodke za leto 1912. V minulem letu je imela zadruga dva občna zbora, rednega in izvanrednega; na tem se je izvili novi slovenski odbor za dobro treh let. Dopisov je sprejela zadruga 131. Za pregledovalca računov sta bila izvoljeni gg. Vinko Kukovec in Franjo Leskovšek, katera sta račune pregledala in našla v redu. Celjska okolica (občina) se je uvrstila med občajne z nad 6000 prebivalci; trgovci smejo imeti torej ob nedeljah in praznikih odprtne do 7. do 11. ure dopoldne. Trgovski nadaljevalni šoli v Št. Jurju ob Juž. želez. se dovoli podpora v znesku 100 K. Na predlog gosp. Leskovškega so sklene na dobo enega leta pobirati doklado od vsakega člena v znesku 2 K. Z občanjovanjem moramo pripomnti, da je bila udeležba na občnem zboru prav slaba. To ne kaže mnogo stanovske zavesti pri slovenskih trgovcih. S sijajno udeležbo bi se moglo pokazati našim narodnim nasprotnikom in merodajnim oblastim, da se zanimajo za svojo stanovsko organizacijo. Kje je naš najvišji cilj, ustavitev trgovske in obrtna zbornice za Spod. Štajer, ako bomo tako počasni in nezavedni?

Iz Celja. Neki tukajšnji hotelir je dobil sledenč ponudbo: Ich mecht inen Ersuchen wegen Posten wünse Lodendar ich war biss jecti imer in Marburg in dinst Einkergothaus Lodendar und gescheftdinar und Kushei Wen si mir prauchen, kenen dan biete um einer Antwort bis 1/2 und kenenz mir vindisch auch Schreiben. Antress Herrn Andreas Majhen in Goritschak 24 Letzte Post Zaurisch.

Iz Gornjega grada. Dne 26. januarja so se vršile volitve okrajnega odbora. Vodil jih je namestniški tajnik dr. Breschar. Za načelnika je bil izvoljen župnik(!) Josip Dekorti z Ljubnega. Dobil je celih 16 glasov. Za njegovega namestnika je bil izvoljen dr. Jos. Goričar, župan v Mozirju, z 22 glasovi. Poprejšnji načelnik Fr. Šarb, trgovec v Gornjem gradu, je dobil 13 glasov. 3 so bili razcepjeni. Izvolitev načelnika je zelo klavrna zmagata klerikalcev; če odstope župnik Dekorti svoj glas, ima od 32 članov okrajnega zastopa polovico nasprotnikov. Torej nezaupanje že pri izvolitvi! Radovedni smo, kako veselje bode zavladalo v klerikalnem Izraelu nad tako »sijajno« zmago. Za odbornike so bili izvoljeni gg. Fr. Šarb iz Gornjega grada s 27, Anton Turnšek st., veletržec v Nazarjih s 13, Gothard Ferme, župnik v Novi Štifti z 12, Jože Ermenc, posestnik na Ljubnem v 18 glasov. Ko sta bila izvoljena še dva fajmoštra v okr. odbor, so napravili nekateri volilci šalo in oddali 6 glasov gornjegrajskemu kaplanu, glasovitemu Jakobu Rabuzi, ki ni niti okr. zastopnik. Škoda, da ga ni — tres faciunt collegium. Navzoče duhovnike je spreletela rdečica, ker so videli, da se smeti njihova nadutost in gospodstvenost. Najslabši davkopalcevalec okraja, duhovniki, so v okrajnem začetu najbolje zastopani! Splošno pričakujemo, da bodeta Dekorti in Ferme z običajo brezplačno molitvijo, v strajnem postom in zaupnicami dr. Verstovšku znižala okrajni dolg, odborniki pa so se itak vsi odpovedali potinjam za seje okrajnega odbora.

Iz Središča. Naš »Sokol« vrlo napreduje; šteje že nad 80 članov, večinoma mladih izvrsjujočih članov. Obrekanje klerikalnih listov in nekega pririsknjenega kaplana mu prav nič ne škodi. Pač pa je opaziti pri »čenkah« od dne do dne večjo polomijo. To menda »čuke« takожlosti, da jih morajo Sokoli ponositi, ko se vračajo od telovadbe, pijane iz grab vlačiti, kakor se je nedavno teča zgodilo na Gradisču. »Slov. G.« je to za »čuke« malo častno afero severa zavil. Kdor je klerikalec, je rojen lažnjivec!

Iz Braslovča nam poročajo: V Orli vasi je umrl 28. januarja pos. Jože Plaskan, po dom. Zajc. Bil je mož stare korenine, poštencak od temena do pet, znan hmeljar in zagovernik kmetskih teženj. Bil je navdušen naprednjak, ki ni svojega političnega prepričanja kazal samo besedami, temveč vselej tudi z dejanjem. Zelo je cenil čolo in bil je svoj čas dvakrat v Gradeu, da je izposloval za Orlo vas ljudsko čolo. Časten mu spomin!

Iz Kapel pri Brežičah nam pišejo: V noči od 25. do 26. januarja je hotel vlemoti neznan zločinec v hram posestnice Neže Radanovič. A nekdo je moral pravočasno prepoditi. Pustil je v vrata zabito drevo, s katerim jih je misil razdrobiti. Oroseňstvo bi naj imelo na mejo pazno.

Iz St. Pavla pri Preboldu nam poročajo: Poročilo predzadnjega »Slov. Gosp.« o velikem uspehu čunkovskih komedij v Št. Pavlu enkrat res ni pretirano. Kajti kolikokrat dobitno te figure iz črne garde pred oči, tolikokrat se izvrstno zabavamo — naš »Sokol« pa si pridobi vedno kakega novega podpornika. Zato si želimo vedno lepših čunkovskih »uspehov«.

Nekatera stara vremenska prekovanja za mesec februar. Iz Slovenskih goric nam poročajo: V neki knjigi iz leta 1783. sem našel sledenč vremenska prerokovanja za mesec februar: 1. Ako na Svečino sonce lepo jasno si, bo še mnogo sene in mraka, lan bo obilno rastel. 2. Ako je na Svečino vedro in lepo vreme, ostane jazbec še v svoji lunkerji, ker snumi, da bo še zima, če pa dežuje ali sneži, se nič ne boji velikega mraza. 3. Kak dolgo se slavki pred Svečino čujejo, tako dolgo po njej molčijo. 4. Ako so februarja vlovljene ptice tolste in žolte, nam kaže to še nadaljnjo zimo in veliko snega. 5. Ako na pustni dan grmi, pomeni to vroče poletje, hudo sušo, izvrstno vino in veliko draginjo. Lani se je to prerokovanje izpolnilo.

Iz Ponkve ob J. žel. nam pišejo: Naš »poslanec« Jaka Vrečko si ni upal sam opraviti shoda in je za to poklical na pomoč s pasjim bičem temenega dr. Benkoviča. Ta je med drugim trdil tudi, da bi morala dežela podpirati okraje pri vzdrževanju in gradnji cest tudi v časih obstrukcije. Da — moralta bi, to pravimo tudi mi volilec, ki nimamo od političnih kozlov, katere so uganjali naši obstrukcionisti v Gradeu, nobenega delička. Da pa tega dežela ne storiti, je jasno ko beli dan. Klerikalec najprav nič ne vpijejo nad štajersko deželno vlado, ta je še desetkrat pravitejša ko klerikalna na Kranjskem proti lastnim rojakom. Kaj je bi padlo večini v štaj. zboru v glavnem, da bi začela razveljavljati mandate naših klerikalnih poslanec, kateri

so itak samo prislepjeni in zdaleka niso izraz protve volje volitvista! Kar je kranjskim klerikalcem prav, je lahko tudi graškim nemškim načincem dobr. Nasilje ne rodil nikoli, dобрih sadov, to bodemo čutili za grehe kranjskih klerikalnih tiran v tudi še na Štajerskem.

Iz Žalec. V novi dvorani g. Karla Janciša v Žalecu bo na Svečino dne 2. februarja gledališka predstava. Uprizori se igra »Za pravdo in srce«. Po predstavi bo prosta zabava.

Iz Trbovlj nam pišejo: Stara žlja kmetov na Prapretnem je, da bi se zgradila dobra cesta skozi Retje in trboveljski kolodvor. Potrebujemo jo nujno, da bi mogli lažje s svojim lesom, katerega jim danes premogkopna družba plačuje po naravnost sramotnih cenah, lažje v svet. Naj bi se zavzeli merodajni činitelji pri okraju za to, da bi se vzela v okrajni cestni program tudi ta cesta.

Iz Celja. Kuga slinovka in grinovka je po udruženem izkazu še razširjena v sledenih občinah celjskega političnega okraja: Kokarje, Rečici, Št. Jurju ob Taboru, Grajski vasi in Š. Pavlu pri Preboldu. Po drugih spodjetaj političnih okrajev je ta kuga že popolnoma ugasnala.

Drobne novice. Kmetijska podružnica na Polenšaku priredi dne 2. februarja po maši potčno predavanje, dne 4. februarja popoldne pa tombolo. Prijatelji in člani so k obema prireditvama vladno vabljeni. — **Iz Gaberja pri Celju.** Na občnem zboru gostilničarske zadruge pri Bolnarju je predlagal g. Grah včasih že zborovalci v znak žalosti za umrlim predsednikom g. Ježnikom vzdignili s sedežev. S tega predloga pa se je nemškatarski gostilničar na Sp. Hudinji Pristouschegg norčeval, češ, molimo še en »enash«! Zborovalci so to srčno surovost nemškutarja Pristouschegga »vi brez izjeme obsojali«. Sicer pa se Pristouschegg v Petnchuchovi in Snjetelovi družbi kaže poštenega tudi naučiti ne more!

— **Iz Gaberja pri Celju.** Delavka Marija Kovač je kuhalila tudi na zavjušek. Ko se je za nekaj hipov od ognjiča odstranila, je triletna lčerkica prevrnila vrelo mleko na njeni in se težko opokla. — **Iz Trbovlj.** Pri rudniku uslužbeni tesar Peter Borštnar je popravil neko preprečeno leseno steno. Pri tem pa se je odnizelčil in zadaj ležeče kamenite stene cel cent težak kamen in je zadel Borštnaria. Tesar ima levo nogo strogo in težke rane po telesu. — **Iz Rogača.** 2. januarja je ukradl hiapec Ferdinand Karlin svojemu gospodarju Simunu Cmerekovi v Rajnkovecu 150 K in je z njimi potegnil na Hrvaško. Tam pa so ga prijeli in izročili rogaški sodniji. — **Iz Fraama.** Okrajna cesta iz naše vasi v Rače je strahovito razvozena, ker imajo vozniki pri vozovih preozka kolesa. Prosimo občino, naj da opozoriti voznike na deželni zakon z dne 26. februarja 1907, ki določa, da morajo imeti vozniki za težke vozove široka parizarska kolesa.

Horoško.

Koroški deželnini zbor. Zbornica se je včeraj bavila z raznimi predlogi glede sprememb lovskega zakona, glede osuševanja močvirja in raznih vodnih regulacijskih načrtov in so se dovolile v to svrhu razne podpore. Pri vprašanju o agrarnih operacijah se je vnela ostra debata glede agrnih komisarjev.

Nesreči. V pivovarni Hirt v Brežah, je pri instalaciji nekega stroja zašel nadinjenec med menjeno in dobil težke poškodbe. Če bi ne bil strojnik stroja takoj ustavl, bi bio ponosrečenca popolnoma zmečkal. — **V Volšperku** je prišel pri premikanju vlakov 27letni železničar Rudolf Knap med odbijača dveh vozov. Strla sta mu prsa, in je bil Knap na mestu mrtev.

Nezgoda pri pogrebu. Ko so kopavali v Beljaku nadsprevodnika drž. železnice Jakoba Zabernika se je vložila ob grobu položena deska, na kateri je stal nosač Robin in pomagal spustiti krsto v jamo. Robin je padel v grob in prav malo je manjkal, da ni zdrsnila krsta za njim in padla nanj.

Primorsko.

Odpravljeni prazniki na Goriškem. Glasom papeževega odloka odpadajo na Goriškem sledenč prazniki: Svečica 2. febr., sv. Jožef 19. marca, Oznanjenje Marije 25. marca, Maša gospodnica 8. septembra in drugi prazniki o Veliki noči, o Binkočih in o Božiču.

Srečen padec svjetlosti. Na vojaškem letalnem polju pri Gorišči je padel s svojim letalnim strojem iz višine 600 m topnječarski poročnik V. Schiūzel. Schiūzel je postal nepoškodovan, stroj pa je popolnoma razbit.

Trgovska in obrtna zbornica v Trstu. Včeraj se je vršila v tržaški

trgovski in obrtni zbornici volitve predsedstva. Za predsednika je bil izvoljen dosedajni podpredsednik zbornice, ravnatelj zavarovalnice »Assicurazioni Generali«, ces. svetnik Edmund Riechetti. Za podpredsednika je bil izvoljen Ivan pl. Scaramanga, za provizoričnega predsednika na Maks Brunner. V borzo deputacije so izvolili 7 zastopnikov.

Tržaški magistrat in socijalno-demokratična stranka. Svoječasno sta vložila tržaški župan in asesor Lončar, ravnatelj anagrafičnega urada v Trstu ovadbo zaradi razdaljnega uradne časti proti državnemu poslancu Pittoniju, deželnemu poslancu Černicu in proti laškemu glasilu socijalnodemokratične stranke v Trstu »Il Lavoratore«. Očitali so namreč obtoženci povodom sestave volilnih imenikov v Trstu tožnikoma volilno sleparijo, volilni rop in ravnosrost krajo mandatov. Na predlog državnega pravdnika je bilo včeraj po daljši preiskavi postopanje proti obtožencem ustavljeno.

Velik požar na morju. V Trstu je priplul parnik »Baltikon« last družbe »Navigatione generale Austriaca« ki je prestal na morju grozen požar. »Baltikon« je odplovil dne 14. t. m. obložen s težkim tovorom bombaža, več sto sodčkov žganja in več podobnih lahko zanetljivih in gorljivih stvari. Ze drugi dan je izbruhnil ogenj in sicer v strojnici. Udrlo se je v del krova in visok plamen je v kratkom dosegel skladisce. Kapitan Cosa je ukazal mornarjem, da naj gase ogenj, toda ti se niso zmernili za to povelje. Tako so ostali pri gašenju samo kapitan, njegovci častniki, kmar in strojniki. Parnik je vozil brez smeri, gorelo je 5 dni. Šele šest dan je dosegel parnik s polnim parom — v strojnem oddelku se jim je namreč posrečilo ogenj pogasiti — pristanišče v Pulju. Prišlo mu je takoj več parnikov na pomoč, vendar niso mogli ognja pogasiti, dokler niso parniki potopili. Drugi dan so ga zoper dvignili, in odplavljal je v Trst. Škodo cenijo na 200.000 kron. Parnik je zavarovan za 1 milijon krov.

Bogat plen. Včeraj je priplul iz Amerike v Trst parnik »Caronia«, ki je pripljal 240 izselnikov. Pri izkrcavanju so arretirali nič manj kot 20 oseb, ki niso imeli potnih listin. **Vlom pri juvelirju.** Snoči so vložili neznan vlomilci v trgovino juvelirja Stroppu na Reki in so odnesli za več kot 5000 kron raznih dragocenosti. O tatovih še nimajo nobenih sledi.

Demonstracije v Zagrebu. **Pet najst oseb ranjenih.** — **Barikade na vsečilišču.** — **(Telefonsko poročilo.)**

Zagreb, 1. februar.

Včeraj popoldne ob 5. je bila napolnjena dijaska skupščina v vestibulu vsečilišča. Toda še predno se je skupščina začela, da je rektor zapreti vsečilišča, da so dijaki ostali zunaj na rampi. Dijakov to ni motiviralo, marveč so takoj sklenili, da bodo zborovali vkljub prevedeni na rampi pred vsečiliščem.

Izvolili so predsednika, ki je otvoril shod ter vehementno napadel rektorja Domca, češ, da

Posl. Lampe je vložil vprašanje na dež. glavarja glede verifikacije posl. Reisnerja in Ribonkarja ter o obljubi, ki jo je deželnih glavarjev dal v zadevi deželnozbornih volitev iz skupine mest in trgov. Dež. glavar dr. Šusteršič odgovori na to vprašanje, da take obljube ni nikdar dal.

Svojo odstotnost so opravili posl. Schwegel, Schollmayer in Apfaltrer.

Pri nato vrščih se volitvah enega člena iz cele zbornice v šolski odsek je bil izvoljen posl. V. Š. Č. Za člena iz cele zbornice in kmetijski odsek je bil izvoljen posl. Turk. Za člena iz mestne skupine v personalni odsek je bil izvoljen posl. dr. Novak.

Za namestnika v deželnih odborih vol. razreda mest, trgov ter trgovske in obrtnike zbornice je bil izvoljen posl. dr. Novak.

Poročevalci posl. dr. Lampe predlagata glede ustanovitve centralne deželne klavnice, da se deželni odbor pooblašča, da ustanovi centralno klavnicino mesnicu in si preskrbi potrebna sredstva po posojilu ter preskrbi tozadnemu zakonskemu načrtu najvišjo sankcijo. Zakonski načrt stremi za tem, da odvzame deželni odbor, oziroma klerikalna večina mestni občini ljubljanski vsako veterinarsko nadzorstvo na svojem trgu.

Dr. Tavčar se je oglasil kontra ter izjavlja, da narodno - napredna stranka ne more glasovati za predlog. Glavni pomislek je, da je izključeno, da bi se rešila potom nujnega predloga. Deželno gospodarstvo bo prisojeno v silne zadrege, če se bodo take važne stvari tako površno vrstile. Ne vem, koliko bo stala ta stvar. Zato je treba najprej ustvariti podlago. O vsem tem v predlogu nismo nicesar slišali in najbrže dr. Lampe tudi ne ve. Treba je, da govor tehniki in je treba misliti tudi na režijo. Tako stvar je poskusila dunajska komuna, pa ne s preveliko srečo.

Tu pa je stavljeno, da se deželni odbor pooblašča, da potom posojila pokrije potrebo, o številki ni nicesar slišati. To je splošno pooblastilo in to je nedopustno. Vedel bi pa tudi rad, kako osobje se bo v tej klavnici porabilo. Kje imate sposobne ljudi. Ali boste na dobro srečo nastavljalni ljudi. Naglašam, da se je premalo preiskalo to vprašanje, zato ni pravilno, da pride potom nujnega predloga v zbornico. Če se vam ponesreči, bo dežela plačevala ogromne stroške. Vi hočete napraviti korporacijo, ki bo kmetom plačevala najvišje cene. Kdo bo pa to plačeval. Vsi mali obrtniki, ki se z mesarijo na deželi pečajo, bodo uničeni. Ta predlog pa boče uneti tudi tudi ljubljanske mesarske, ki godo niso dobro situirani. To bo velik mesni kartel. Dr. Lampe se sklicuje na zavode. Za katero ceno prejemajo ti danes meso? Ti zavodi dobe meso po 40 v cenej kakor v podrobni prodaji in tega deželna klavnicina ne bo mogla storiti. To pa je tudi aprovizajnska zadava in zato stvar komune. Svarim, da se dežela spušča v take spekulacije.

Poslanec Povše govori pro ter se sklicuje na draginjo. Producenta je treba spraviti s konsumentom v najožji stik. Ogovarja, da bi ta zavod hotel dati kmetom najvišje cene. Svetovni trg diktira cene. Leta 1910 je bil sprejet zakon v prospeli živinoreje 6 milijonov. Od tega en milijon za vnovčevanje živine. Doslej Kranjska na tem ni bila deležna, če pa stojimo kak korak, bo Kranjska dobila morda 300.000 ali 400.000 K. Od tega zneska. Draginja pri nas je posledica dveh let suši, ki je provzročila tudi draginjo živine. Nato pravi, da je kvaliteta živine na Kranjskem v zadnjem času se zboljšala in pravi, da statistično znižanje za 10% pri tem ne more priti v poště.

Dr. Tavčar: Govorite in ploskate na medvedovo kožo!

Poslanec baron Born govorji kontra ter se obrača proti izvajanjem poslanca Povšeta in izvaja v bistvu isto, kakor dr. Tavčar, kar se tiče, da finančni odsek ni določil nobene cene in stvar tudi ne primerno preštiral. Spominja na Nižje Avstrijsko. Pred par dnevi se je pokazalo, kako so bila taka podjetja za deželo škodljiva. Zato predлага, da se naj vrne predlog odsek.

Progovor nato poslanec Bartol ter pozdravlja predlog odsek. Prečita pisimo živinorejske zadruge Loški potok, ter misli, da je s tem pismom kaj dokazal.

Poslanec dr. Novak se je oglasil kontra. Prizna, da je treba kmetu preskrbeti primerno ceno za njegovo živilo. Dvomim, da ima dežela pravico in dolžnost ustanavljati konkurenčna podjetja obrtnikom in trgovcem.

Vzeli ste užitnino v zakup in dežela je izgubila pri tem 100.000 K. Tak je efekt vašega gospodarstva in tega se bojim.

Pravite, da naj se zbljaza konzument in producent, sedaj stopi med oba deželna režija. Efekta si pa tudi ne morem prav nobenega obetati.

Zakon, ki ga predlagate, zahteva nase se zdravst. policija in dr. izloči iz področja občine in izroči deželnemu odboru. Vsak zastop mora svojo avtonomijo varovati. V tem pogledu hočete Ljub'jani odtrgati del njenih pravic. Dvomim, da je tak zakon izvedljiv. Proti takemu kršenju avtonomije mestne občine ljubljanske moram protestirati.

Poročevalci dr. Lampe pravi, da se tudi napredni poslanci glasovali za nujnost. Dr. Tavčarja ni bilo tedaj v zbornici. Poudarja, da klavnica ne stoji na agrarnem stališču, zato se ne zavezujejo niti za visoke, niti za nizke cene (!). Misli si zavod kot regulatoren.

Dr. Novak: Kaj pa bo vaš kmet rekel?

Dr. Lampe pravi, da bodo prisiljeni v prisilni delavnici vršili tudi v klavnici delo.

Predlog poslanca barona Borna, da se predlog vrne odsek, je bil odklonjen. Nato preide zbornica v področno debato o obhodnem, ki se sprejmejo.

Poročevalci posl. Lavrenčič poda poročilo kmetijskega odseka o poročilu deželnega odbora v zadevi načrta zakona glede uprave skupnih zemljišč, ki se vzame na znanje. Posl. dr. Krek dostavi k temu predlogu še resolucijo. Isti poročevalci predlagata nadalje: Deželnemu odboru se naroča, da razsodi o pravmeh značajih premoženja meščanske korporacije v Kamniku.

Dr. Triller vpraša ali ima dež. zbor aktivno legitimacijo za razsodbo, ker se niti korporacija ni obrnila na dež. zbor. Ali pa je dež. zbor kompetent za tako razsodbo. Korporacija stoji vendar na državljanskem pravu. Da pa deželni zbor dekretira svojo kompetenco, je jurističen nonsens.

Dr. Pegan pravi, da je deželni odbor doslej stal na stališču, da je kompetent. Pravi, da hoče ta predlog izvesti, da se džene zadeva. Dr. Krek stavi dodatni predlog, da naj dež. odbor stopi tozadnemu v stik z odsekom za agrarne operacije.

Posl. Vilfan opozarja, da tako razsodba ne bo imela nobene sankcije. Predlog odseka se sprejme z dodatkom dr. Kreka.

Poročevalci posl. Povše predlagata: 1. Po deželnem odboru predlagani zakonski načrt o uravnavi reke Sore se odobri. Posl. Jarc priporoča predlog, enako poslanec Dimnik. 2. Deželnemu odboru se naroča, da temu zakonu izpostavlja najvišjo sankcijo. Sprejeto. Isti poroča nadalje o prevzetju kmetijskega kemičnega preizkuševališča za deželni zavod ter predloga: Visoki deželni zbor skleni: 1. Dežela Kranjska prevzame kmetijsko-kemično preizkuševališče za Kranjsko in Ljubljani za deželni zavod, a) če zagotove deželi Kranjski država, trgovska in obrtniška zbornica in mestna občina Ljubljana svoje doslej plačevane, oziroma zagotovljene prispevke v zneskih, ki bodo večjim stroškom primerno večji, in b) če se pri prevezetju preizkuševališča izroči v last deželnega zavoda vse njegovo imetje — z inventarjem vred — brez knjek kompenzacije. 2. Deželnemu odboru se naroča, naj se pogaja s prispevki zaradi zgoraj navedenih primernih prispevkov. 3. Ob ugodnem uspehu počajanja se deželni odbor pooblašča, da izvede potrebne priprave v prevezetju kmetijsko-kemičnega preizkuševališča za Kranjsko v Ljubljani za deželni zavod, izdela potrebni statuti in pristojbinsko tarife in na tej podlagi zadobi zavodno priznanje za posebno preiskovališčem živil po smislu § 25 zakona o živilih. 4. Deželni odbor se pooblašča, da potem, ko ho preizkuševališče priznano za posebno preiskovališče živil in ko bosta c. k. poljedolsko ministrstvo in c. k. ministrstvo za notranje stvari pritrdirli imenovanju sedanjega voditelja preizkuševališča za ravnatelja zavoda s pravno veljavnostjo od dne prevzetja preizkuševališča za deželni zavod, vrsti med deželnimi uradniki, in sicer: a) ravnatelju s prejemki 2. plačilne stornje VII. plačilnega razreda in s pravico do pomaknitve v IV. in III. plačilni razred po določilih sklepov dežel'nega zavora z dne 16. januarja 1909. leta, b) asistentu s prejemki 3. plačilne stornje VII. plačilnega razreda in s pravico do pomaknitve v VI. plačilni razred po določilih nodov a) navedenega sklepa dežel'nega zavora; c) laboranta s prejemki 5. plačilne stornje službeniškega osnovja in s pravico do pomaknitve v višje platične stornje po določilih prej navedenega sklepa deželnegozavora. Sprejeto.

Posl. Hladnik predlagata, ker je bil danes vložen samostojen predlog nosl. Marherja in tov., da naj se poročilo vrne odsek ter potem poroča o današnjem predlogu poslanca Marherja in tov. v loškem zakonom. Predl. g. se sprejme in ta točka odstavi z dnevnega reda.

Posl. Povše predlagata nato: 1. Za oprijemanje grodjetenih del pri deželnih zgradbah se ustanovi mesto

zemljemerca. 2. Deželni odbor se poobjlašča, da to mesto raspishe in odda s prejemki V., VI. ali VII. činovnega razreda deželnih uradnikov, oziroma se na teoretično in praktično usposobljenost dotičnega prosile. Sprejeto. Isti predlagata o peticiji občine Mengeš za uvrstitev občine Mengeš - Rodica med okrajne občine, da se izroči deželnemu odboru v rešitev Sprejeto. Nadalje predlagata o peticiji občine Mekinje in Kamnik za uvrstitev občinske poti od dež. občine Kamnik - Motnik do okrajne občine Kamnik - Črna med okrajne občine. Deželni odbor se izroči deželnemu odboru v rešitev, sprejeto, ter končno o samostalnem predlogu nosl. Matjaščič, Jarca in tov., da se rak za brezobrestno posojilo vinogradnikom iz občine Radovica in Draščeve podaljša in rak. Zapadli za l. 1911 za vplacilo, podališa do konca leta 1912.

Posl. Matjaščič predlagata, da se ozira tudi na druge vinogradnike in da se rak podaljša vsaj za 2 leta.

Dež. glavar zahteva pisani predlog. Poročevalci posl. Povše pozivlja posl. Matjaščiča, da svoj predlog umakne. Dr. Pegan meri jezno nepokorno očko.

Posl. Matjaščič se seveda uča in umakne svoj predlog. Nato je bil predlog odseka sprejet.

Posl. Piber predlagata: Prošnja županstva Gorje glede uvrstitev nekaterih občinskih cest med okrajne se izroči deželnemu odboru in: Deželni odbor naj izvrši nekatere predrede v deželnem prisilni delavnici ter stroške v največjem znesku 20.600 K v ta namen uporabi.

Posl. dr. Krek stavi nebosten preminjevalni predlog. Poročevalci se prilagodi. Oba predloga sprejeta.

Poročilo finančnega odseka o prošnji slovenskega državnega državnega odseka o podprtju čebelarstva. Posl. Krek predlagata: 1. Prošnja se odstopi deželnemu odboru v primerno uvaževanje. 2. Deželnemu odboru se naroča, naj stopi v dogovor z dejelno vlado, da se ukrenejo primerna določila v varstvo čebelarstva glede na nevarnosti od trgovcev z medom in od industrijskih podjetij. Sprejeto.

Prošnja krajnevega odbora c. kr. pletarske šole v Radovljici se odstopi na predlog istega poslanca deželnemu odboru v rešitev.

Posl. Pogačnik predlagata: Prošnja zdravstvenega zastopa v Novem mestu za popravilo obresti se odklopi: prispevek k plači primarija ostane 1000 K. Posl. Jarc predlagata resolucijo.

Posl. dr. Triller opozarja, da je ženska bolnišnica v Novem mestu potrebuje in da ne gre takim karatativnim zavodom na tak način edvezeti prispevki. Zato predlagata, da se temi bolnišnici priznaju 24. tiskovnega zakona, ki ga je zakril s tem, da je razširjal prepovedno tiskovino. Ljubljansko deželno sodišče je odstopilo praskemu kot pristojnemu sodišču celo stvar. V ponedeljek, dne 29. januarja je bila te stvari razprava pred senatom, ki mu je predsedoval višji sodni svetnik Bartheldy. Obtoženca je zagovarjal dr. Kalabis, ki je navedel vse okolnosti na prosbeh Žolgarjev, zlasti da je bil zaplenjeni razglašen objavljen samo v nemškem uradnem listu v Ljubljani, vsled česar pač student v Pragi ni mogel vedeti za konfiskacijo. Sodišče je obtoženca oprostilo, ker je vzel za dokazano njegovo nezakrivljeno nepočetenost. Pripomimo, da slični nemški narodni kolekci na Kranjskem niso bili zaplenjeni.

— Politični razgovori slušateljev bivšega političnega tečaja N. N. S. se vršijo v tajniških prostorih (Wolfsova ulica) prvič v sredo 7. februarja ob 8. zvečer. Na dnevnem redu je razgovor a) o izidu volitev v nemški državni zbor, b) o sedanjih aktualnih političnih dogodkih pri nas. Dobrodrušni vpeljni gostje.

— Slovenski društveni dom. Pred nedavnim se je v listih sprožila misel, da naj bi trgovska in obrtna zbornica, kateri dosedanje prostori več ne zadoščajo in ki si namерava kupiti neko hišo, raje zgradila novo poslopje s primerno prostorno posvetovalnico. V taki novi hiši bi ne ostalo le prostora za več strank, tako da bi se že vsled tega primerno obrestovala, temveč oddali bi se lahko tudi prostori raznimi društvom, ki bi tu imeli svoje čitalnice, knjižnice itd. in ki bi obenem mogla uporabljati posvetovalnico. Udeležba teh društev bi tem bolj osigurala primerno obrestovanje nove stavbe. Ideja je gotovo resnega preudarka vredna. Slovenci imamo več prepobregnih stanovskih, strokovnih, vobče kulturnih društev, ki vsa občutijo pomanjkanje lastnih prostorov, posebno primerne posvetovalnice. Dohodki pač zadoščajo, da si posamezno društvo najame kako stanovanje, v katerem se pa ne more razviti pravo društveno delovanje, ker se ravno zborovanja tu ne morejo vršiti. Posebno pa občutimo pomanjkanje take posvetovalnice, kadar se gre zaake večje prireditve n. pr. za zborovanja z obsežnim socijnim programom, ki sega v delokrog raznih društev, ali pa za kongrese, haterim naj bi se povabil tudi zastopnik drugih narodov. Res je sicer, da so nam za take prireditve na razpolago razne dvorane, nekatere celo brezplačno, toda vsaka večja prireditve, posebno znamenitega značaja, kongresi itd. so skrajno otežkočeni, če se v poslopu ne nahaja obenem bitno društvo, njega knjižnica, prostor, kjer je moč sprejeti došle goste itd.

— Redka ptica repartna. Nadučitelj v Raki g. Janko Golob je poslal znamenu nagačevalcu živali g. Ivanu Robidi v Ljubljani krasen eksempler beloglavega jastreba (Weissköpfiger Geier — Gypus fulvus), ki je ena največjih repart na Kranjskem in pri njej zelo redka ptica. Jastreb meri z razpotimi peruti 3 m 10 cm in je tako lepo in zelo

najego dejanje in nehanje posvečeno delu za ljudstvo in njegove koristi, v resnicu pa mu je ljudstvo samo molzna krava, njegove koristi pa so imu deveta brig. S krikom in vikom so ustanovili kmetijski odsek, da bi kmetiskim masam nametali peska v oči, češ, kako so vneti naši poslanci za naš blagor in naše koristi, ki bi pa imeli dejansko pokazati svojo vmeno, pa se pridejo niti k seji tega odseka. In če se jih radi tegi prime, pa se zagovarjajo, da so se — zmotili. Zahret se je zmotil, da ni prišel k seji, in referent Piber tudi. Če bi se »zmotil« samo eden, bi človek še verjel, toda da se naenkrat »zmotita« kar dva, in med tem celo poročavalec, ki pač mora najbolje vedeti, kdaj je se ja, ta pa je le nekaj predebelo. Pa Povše je bil pri seji navzoč, prav »Slovenec«. Res, Povše je prisopihal baš v trenotku, ko je se konštitiral, da se seja radi neslepčnosti ne more vršiti. Zakaj ni »Slovenec« tudi o Povšetu zapisal, da se je »zmotil«, ker je prišel prepozno! Sicer pa se naj klerikale radi neslepčnosti kmetijskega odseka zagovarjajo z »zmotami« ali s kakršnimi drugimi razlogi, eno je čisto gotovo, da se na zunaj delajo velike prijatelje kmeta pred bogom v pred ljudmi, v dejanju pa jim je za kmeta toliko, kakor za lanski sneg in v kolikor jim je to v oseben hasek in strankarsko korist.

+ Slovenski narodni kolik pred praskim sodiščem. Pod tem naslovom piše »Narodni Politik«: Med Slovenci so bili v prometu narodni koliki, črno obrobljeni, kot spomin na dogodek ljubljanske, ko je bilo proti demonstrantom poklicano vojaštvo in sta mladeniča izgubila svoje življenje. Slovenci so takrat dali odgovor na protislovenske demonstracije Nemcev v Ptaju. Te narodne kolke so nalepljali na razglednice in jih rabili različno, kakor narodni koleksi. Kasneje so bili ti narodni kolki zaplenjeni, češ, da baje ščuvajo na sovražnosti proti drugi narodnosti v deželi. Deželno sodišče v Ljub'jani je razveljilo zaplemba, v višje deželno sodišče v Gradcu jo je zopet potrdilo. Nekaj dni kasneje je postal slovenski slušatelj trgovske akademije v

skrbno nagačen. Kdor si ga želi ogledati, ga rade volje pokaže vsakemu nagačevalcu g. Ivan Robida v Ljubljani na Tržaški cesti št. 22, v hiši kjer je gostilna »pri Francelinu«.

— Afra klerikalnega gerenta Oražma iz Most pred sodiščem. Kadar je znano, je svoječasno tožil občinki gerent v Mostah Jos. Oražem zaradi razdaljene časti gostilničarja Černeta, ker se je le-ta izrazil, da pri občinskih volitvah ne bo volil Oražma, češ da se je pod njegovom upravo že itak dovolj zapravilo. Pred okrajnim sodiščem je Černe nastopil dokaz resnice za svoje trditve ter bil oproščen. Oražem je vložil proti oprostilni sodbi vzklic na deželno sodišče. Kakor smo poizvedeli, se bo vršila razprava pred deželnim sodiščem o Oražem-Cernetovi aferi v ponedeljek 12. februarja ob 10. dopoldne.

— Fluorit ali jedavec je na Kranjskem zelo redka rudnina. Dosej daj je bilo znano le njegovo najdiše v idrijskem rudokopu, kjer se nahaja v obliku višolčaste skorje na temnivem skrilavcu. Lansko leto pa je našel I. Verčon, posestnik iz Vrhpolja lepo oblikovan fluoritor kristal v podzemni jami hriba Zeleze skale nad Vrhpoljem pri Vičavi in ga je poslal deželnemu muzeju v Ljubljani. Kristal je razvit v obliku oktaedra, je smaragdno zelen barve meri 1.2 cm in je izkrstalizovan na apnenčevi podlagi. Od kranjskega jamskega društva so preiskali omenjeno jamo idrijski člani in sicer gg. c. kr. realčni ravnatelj dr. St. Bevec, realčna profesorja K. Stranetzky in J. Nardin. Analizo kristalove matice pa je napravil v deželnem kemičnem preizkuševališču gosp. inženir kem. A. Groschel. Natančnejše podatke o vsem tem prinese prihodnji zvezek »Carnioliek«. — Jedavec rabijo predvsem kot primes, ki pospešuje taljenje različnih rudnin; iz lepo barvanih jedavčevih kosov izdelujejo na Angleškem različne okrasline predmete, takozvane »spar ornaments« in najbrže so jedavčevi kosi služili tudi že starim narodom pri izdelovanju posod, takozvanih »vasa murhina«.

† Umrla je v Spodnji Šiški ga. Alojzija Tonich, rojena Dolničar, trgovka, posestnica in gostilničarka. P. m.!

Po misijonu zblaznala. Kakor smo že poročali, je bil prejšnji teden na Trati v Poljanski dolini misijon. Tedaj smo pisali, da so bili misijonari v svojih besedah in v snoveh pridigam bolj izbirčni. Niso pa bili tako zmerni, vladuni in prijazni v spovednic. Kakor kaže slučaj, ki se je pričel nekaj dni po misijonu, niso delili v spovednicu tolazbe tem, ki so jo prišli iskat. Neka dekla, seveda še dekle, je nekaj dni po spovedi znotrela. Kakor se govoril, ni dobila odveze in sicer zaradi fanta. Katero dekla pa hoče biti brez fanta! Se Martini device ne! Vsled spovedi je postal dekla silno zbegano, je vedno fantaziralo o misijonu in končno zblaznilo. V svoji duševni zmedenosti se je dekla zarila na h'levu za steljo z glavo naprej, kier so jo našli že vso onemoglo. Če bi bila še en dan ostala zarita za steljo, bi bila gotovo umrla. Tercijalke in tercijali seveda zvracačjo krvido na vse drugo le ne na to, kar je revico spravilo v obup in jo pripravilo ob pamet.

Iz Sodarječice: Pri nas ne damo nič na »Slovenca« in tako se je zgodilo, da smo še zdaj izvedeli, kar je pisal lani o veselici in blagoslovjanju nove brizgalne, »Slovenec« je o tej stvari pritočil vse polno neresnic napisled pa je dopisnik celo trdil, da ga je celi odbor pooblastil, da naj piše. Bodil pribito, da pri odborovi seji sploh nismo nikoli nič takega sklepali in nikogar pooblastili. Kdor je tisto pisal, je velik lažnik, pa naj je blagoslovjen ali Slomškar. — Član gasilnega društva.

Iz Zagorja ob Savi. Pošteno jo je skupili naš Poldek! V nedeljo je bil v neki gostilni gospod, ki je pristaš narodno - napredne stranke. Poldeti to ni ugajalo, da bi smel naprednjak tam pititi, kjer piže »Čuk«. Poldek je začel v svoji krščansko - katoliščekarski jezi zabavljati in zbijati proti naprednjakom. To ni bilo nobenemu po volji, niti samemu gostilničarju ni ugajalo, dasi je odločen pristaš klerikalne stranke, in je Poldesta postavljal na cesto izjavilo, da se nima več prikazati v tej gostilni.

Sanktijevič »Belvedere« na Bohinjski Bistrici je vsled na novo padlega snega zopet porabno in v dobrem stanju. Vojaški detachement s šmurnimi, 35 vojakov in 5 častnikov, je že en teden in ostane še en teden na Bohinjski Bistrici. Športni vlek iz Trsta bo vozil dne 2. in 4. februarja.

Umrla je v Zagrebu vdova gospa Marija Gorničič, rojena v Krškem. Bila je članica društva »Slovenske Lipe« v Zagrebu. Društvo je izkazalo pokojnici zadnjo čast ter jo spremilo k večnemu počitku položivši na krsto vene. Sin pokojnica g. F. Gorničič je v znak zahvalnosti

društvu z dopisom poslal 100 K ter določil, da se napravi ustanova pod imenom pokojnice in da se vsaketo leta dva pridna dijaka Slovence iz mesta Krakega obdarita s knjigami družbe sv. Mohorja.

Elektroadiograf »Ideal«. Danes zadržuje predstave krasne drame »Življensko veselje«. Jutri specijalni spored s senzacionalno učinkovitostjo »Černeta, ker se je le-te izrazil, da pri občinskih volitvah ne bo volil Oražma, češ da se je pod njegovom upravo že itak dovolj zapravilo. Pred okrajnim sodiščem je Černe nastopil dokaz resnice za svoje trditve ter bil oproščen. Oražem je vložil proti oprostilni sodbi vzklic na deželno sodišče. Kakor smo poizvedeli, se bo vršila razprava pred deželnim sodiščem o Oražem-Cernetovi aferi v ponedeljek 12. februarja ob 10. dopoldne.

Fluorit ali jedavec je na Kranjskem zelo redka rudnina. Dosej daj je bilo znano le njegovo najdiše v idrijskem rudokopu, kjer se nahaja v obliku višolčaste skorje na temnivem skrilavcu. Lansko leto pa je našel I. Verčon, posestnik iz Vrhpolja lepo oblikovan fluoritor kristal v podzemni jami hriba Zeleze skale nad Vrhpoljem pri Vičavi in ga je poslal deželnemu muzeju v Ljubljani. Kristal je razvit v obliku oktaedra, je smaragdno zelen barve meri 1.2 cm in je izkrstalizovan na apnenčevi podlagi. Od kranjskega jamskega društva so preiskali omenjeno jamo idrijski člani in sicer gg. c. kr. realčni ravnatelj dr. St. Bevec, realčna profesorja K. Stranetzky in J. Nardin. Analizo kristalove matice pa je napravil v deželnem kemičnem preizkuševališču gosp. inženir kem. A. Groschel. Natančnejše podatke o vsem tem prinese prihodnji zvezek »Carnioliek«.

— Jedavec rabijo predvsem kot primes, ki pospešuje taljenje različnih rudnin; iz lepo barvanih jedavčevih kosov izdelujejo na Angleškem različne okrasline predmete, takozvane »spar ornaments« in najbrže so jedavčevi kosi služili tudi že starim narodom pri izdelovanju posod, takozvanih »vasa murhina«.

Zgodnjini cvet. Ta dni so trije paraglavci potrgali z židu pri pokopaljeni sv. Krištofa več pločevin ter jo potem skrili za pokopalniščem. Drugi trije so jo pa našli in nesli prodat. Policiji so vši znani.

Znamenje časa. Včeraj je bila posestnica Marija Bečanović iz Št. Vidia na Marije Terezije cesti ukradena pločevina posoda napolnjena z mlekom. Te vrste tativne so se jelo v zadnjem času prav pogosto dogajajo.

Zaradi prepovedanega povratka v mesto sta bila aretovana leta 1876 na Polici pri Gorenjnjem rojeni Ivan Knez in leta 1875 v Dunajskem Novem mestu rojeni ter v Dobrunje prisostojni Anton Mežnar. Oba so izročili sodišču.

Sitnež. Snoči je v neki gostilni na Dunajski cesti 60letni dñinar Ivan Kone iz Gorenjskega boračil in bil pri tem tako nadležen, da so ga morali postaviti pod kap, potem so pa poklical stražnika, ki je sitneža areoval.

Delavske gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 26 Macedoncev, nazaj je prišlo pa 15 Hrvatov. Iz Nemčije se je po vrnitvi 25. z Dunaja pa 28 Kočevju.

Izgubljeni so bili te dni v ljubljanski okolici slednji čeki in sicer: št. 9079 Banca Commerciale Italiana, sedež Messina, 15.000 K. štev. 183.462 Banca d'Italia Lit. 760 in št. 55 B-nca di Napoli Lit. 500. Denarne zavode se prosi, da teh čekov ne izplačajo, najditev naj pa izroči čeke mestnemu magistratu.

Narodna obramba.

Narodni sklad. Nabiralnik v »Narodni kavarni« je dal zopet za narodni sklad 35 K 40 v. Razvidno je, da je Krapežova »Narodna kavarna« v resnici narodna ne le po imenu, marveč tudi po dejstvu. Naj slizi v hodilni zgled drugim »narodnim kavarnam«.

C. M. podružnica za Dobravo, Kropa, Kamno gorico, Podnart in Ljubljani priredi 4. t. m. v gostilniških prostorih župana g. Antona Pogačnika v Podnartu plesni venček.

Društvena naznanila.

Sokolska fanfara. Jutri v petek 2. t. m. ob polu 11. dopoldne je zadnji sestanek v restavraciji »pri Auru«, Wolfsova ulica. Radi konstituiranja pripravljalnega odbora in drugih za ustanovitev važnih vprašanj, pozivajo se vsi oni bratje, ki so se že prijavili in ki se nameravajo še prijaviti, da se tega sestanka sigurno udeleže. Ni zdar!

»Jaz Pierretta. Ti Pierrot!« ta spočetka tajanstvena deviza za letojno veliko Sokolovo maskarado ti zazveni vedno pogostejo na ulici, v kavarni, v koogu znancev; provzročila je pa tudi že marsikarster domačo žensko revoluciono, aka se sreča ročibinskega očeta ni hotelo takoj kot te idejo ogreti. Z ozirom na vedno naraščajoče zanimanje se prihodnje dni popolnoma neženirano predstavi in pokaže v javnih lokalih širnemu ljubljanskemu občinstvu Pierrot in njegova gospa Pierretta, ljubica njegova Colombina s soprogom svojim in Pierrotovim temelcem Harlebjonom, — ta cela in njej sorodna druž-

ba, živeča v ozračju mehke zaljubljenenosti, sanjavosti in nečne lahko-milostnosti. Na ta posej že danes opozarjam.

„Društvo železničkih uslužbencev za vzajemno podpiranje ob smrti v Ljubljani“ vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v nedeljo 4. svinčana 1912 ob pol 10. uri dopoldne v restavracijskih prostorih kotele »Južni kolodvor« (Steler) kolodvorska ulica v Ljubljani.

Narodna čitalnica v Kranju priredi na svečinico v društveni dvorani pri pognrajnicah misah predpustni zavni večer. Sodeloval bo salonski orkester, vpravljari se igra »Ravn pot najboljši pot« in končno bo ples.

Gasilno društvo v Sodražišču. Velenja prvega oddelka tega društva navedana je za dan 4. t. m. je v ozrom na veselico ribniškega Sokola preložena in bo v nedeljo 11. februarja.

»Glasbeno društvo v Novem mestu. Dne 17. februarja ob 6. uri včer se vrši se v pisarni Dr. J. Scheugla v Novem mestu izredni občni zbor. Glasbenega društva v Novem mestu. Dnevi red: Tajniško in blagajniško poročilo in sklepanje o razdržitvi. Za slučaj neslepčnosti bo ta občni zbor dne 2. februarja 1912.“

»Godbeno društvo v Idriji priredi dne 3. t. m. v društvenih prostorih gostilne Leopolda Obeda zabavni večer z godbo in plesom.

Slovensko bračno društvo v Železnikih priredi v nedeljo dne 11. svinčana predpustno veselico z gledališko predstavo.

»Sava« na Dunu u priredi 5. svinčana ob 8. uri zvečer v restavraciji Mataioni (Auersbergstr. I. okr.) svoj III. red. obč. zbor z običajnim vzpredom. »Akademčno društvo slov. veterinarjev na Dunaju« priredi v soboto, dne 3. februarja svoj 4. redni občni zbor ob pol 8. zvečer Lokal: Ungargasse 27, »pri sv. Trojici«.

Prosvetna.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v četrtek zvečer ob 7. Ivana Cankarja dramatska pesnjava »Ivana Vidac« (za nepar). — V petek ob 3. popoldne pri zelo nizkih cenah Morrejjeva ljudske igra s petjem in godbo »Revček Andrejček« (za lože nepar) — zvečer Izven abonnemanta (za lože par) K. Weisova opera »Revizor pri nizki vstopnini«. — V soboto se ne igra. — V nedeljo popoldne ob 3. ljudske igra s petjem in godbo »Deseti brat« (za lože par), zvečer prvič izvrstna in jako vesela, duhovita H. Bahrova veseloigra »Koncert« (za nepar). To je prva Bahrova igra na našem odrdu in govorovo tudi njegova najboljša. Kdor se hoče veselo zabavati ter imeti obenem resnično duhovit literaren užitek, naj si ogleda »Koncert«, ki je menda najboljša veseloigra moderne nemške literature zadnje dobe ter se je igrala povsod s kolosalnim uspehom. Na Dunaju je imela lani v Nemškem ljudskejem gledališču neštevilno reprizo.

Predavanje v Mestnem domu. Snoči je priredilo »Splošno slovensko žensko društvo« v Mestnem domu predavanje »O gospodskih gresih proti kazenskemu zakoniku«. Predaval je e. kr. sodni svetnik gosp. Franc Milčinski. Predavanje je bilo kako zanimivo in nenavadno številni poslušalci so z vidnim zanimanjem sledili predavatelju, Natančnej o predavanju poročamo v soboto.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred tukajšnjim okrajnim sodiščem.

Rokus, pokus — blagoslov z zajčjo krvjo. Bili so v gostilni pri Kovacu v Tomačevecu v torek po Novem letu razni domačini, med njimi tudi posestnika Janeza Kokalja in Janeza Srankarja. Janez Kokalj, ki je ob enem lovec in lovski čuvaj, je imel pri sebi v navadnem robenc zavezani zajčji drob. Med pogovorom sta se sporekla omenjena pšenica. Kokalju se je zdele končno preekanje dovolj, ostal je in se odpravil proti domu. Predno pa je odšel, je dvignil v robec zaviti zajčji drob in je blagoslovil svojega nasprotnika z zajčjo krvjo z besedami: »Rokus — pokus...«, toda v tem trenotku je skočil Srankar naden in padla sta oba v krčevitom objemu poleg ognjišča na tla. Srankar je postal zgoraj, toda pri padcu si je izvile desno roko. Jezen zaradi nočnega pregočenja dobro došel.

Lažni pastir. Minulo leta dne 28. oktobra dopoldne je pogorel v Spodnjem Bitnju hlev posestnika Franca Langherholca. Po raznih okolnostih se je sodilo, da je bil ogenj podtrjen. Sumili so najprvo nekega berača, nato pa Langherholceve otroke. Ko so pa orožniki v drugič poizvedovali, je padel sum na 15letnega domačega pastirja Andreja

liko in prav neusmiljeno tolkel na pod njim ležecem Kokalja, ki se je bresuspečno branil in skušal ostresti neprijetnega nasprotnika. Ko so jih končno ločili sopivci, sta ostala oba krvava. Srankar je bil oškropljen z zajčjo krvjo, Kokaj pa je krvavel iz nosa in ust. Svedec je bila posledica tega nenavadnega blagoslova tožba, in pred sodiščem sta zahtevala oba nasprotnika po 200 kron odškodnine. Ker se je dognalo, da je bil Kokalj napaden in poškodovan, Srankar pa je zadobil poškodbo na roki vsled lastne krvide pri padcu, je obsolid sodnik Srankarja na pet kron globo in v povračilo sodnih stroškov, Kokalj pa popolnoma oprostil. Kokaljev zajetij blagoslov je pošteval sodnik kot olajševalni moment »na obsojenega Srankarja«.

V govorju. Narodna čitalnica v Kranju priredi na svečinico v društveni dvorani pri pognrajnicah misah predpustni zavni večer. Sodeloval bo salonski orkester, vpravljari se igra »Ravn pot najboljši pot« in končno bo ples.

Gasilno društvo v Sodražišču. Večer prvega oddelka tega društva navedana je za dan 4. t. m. je v ozrom na veselico ribniškega Sokola preložena in bo v nedeljo 11. februarja.

Glasbeno društvo v Novem mestu. Dne 17. februarja ob 6. uri včer se v pisarni Dr. J. Scheugla v Novem mestu izredni občni zbor.

Godbeno društvo v Idriji priredi dne 3. t. m. v društvenih prostorih gostilne Leopolda Obeda zabavni večer z godbo in plesom.

Slovensko bračno društvo v Železnikih priredi v nedeljo dne 11. svinčana predpustno veselico z gledališko predstavo.

Godbeno društvo v Idriji priredi dne 3. t. m. v društvenih prostorih gostilne Leopolda Obeda zabavni večer z godbo in plesom.

Slovensko bračno društvo v Železnikih priredi v nedeljo dne 11. svinčana predpustno veselico z gledališko predstavo.

Godbeno društvo v Idriji priredi dne 3. t. m. v društvenih prostorih gostilne Leopolda Obeda zabavni večer z godbo in plesom.

Slovensko bračno društvo v Železnikih priredi v nedeljo dne 11. svinčana predpustno veselico z gledali

Engendorfer se je pred tremi leti seznanil s triindvajsetletno Antonijom Englerjem iz Maribora, ki je bila takrat v Oedenburgu. Obljubil ji je zakon ter je skrbel za nezakonskega otroka, ki je bil sad tega raznjerja. Engler je prišla tudi v Budimpešto, kjer ji je preskrbel mesto v neki veliki sličičarni. V zadnjem času je zelo slabo z njo ravnal. Ko ga je vprašala, ali jo bo poročil, ji ni odgovoril in še istega dne je pretrgal vse zvez z njo.

Včeraj je prišla Engler vse razburjena v njegovo pisarno, on se ji je pa skril. Engler ga je pa vseeno opazila, vdrla v njegovo sobo ter ustrelila na njega iz revolverja. Zadela ga ni. Dekle se je onesvetil. Ko je Willingsdorfer videl, da mu ne preti nikakva nevarnost več, je onesvetenega dekleta osupal ter nato odšel. Ko se je deklet zavezalo, so jo odvedli na policijo, kjer so jo pridržali zaradi poskušenega umora.

* Češki pisatelj Vrhličky nevarno zbolel. Praga, 31. januarja. Češkega pisatelja Vrhličkega je zabela kap. Njegovo stanje je brezjavno.

* Kupčije ministra. Lvov, 31. januarja. Minister za Galicijo, Dulgoč, je kupil v Kavkazu velika petrolejska polja za en milijon kpon.

* Na grobu svojega sina zmrzla. Praga, 31. januarja. V Časovi je hotelirjeva vdova Löwy zmrznila na grobu svojega sina.

* Električno ogrevane blazine. Elektrika se vedno bolj rabi za ogrevanje. Tako uvajajo v zadnjem času blazine, ki se električno ogrevajo. Te blazine se rabijo namesto dosedanjih ogrevalnih steklenic. Te blazine so zelo pripravne, ker ohranijo vedno enako topoto. S tako blazino se n. pr. nogi bolnika, v kateri čuti revmatizem, lahko zavije kakor z ovojem.

* Pripovedka o kaplanu in oslu. Osel pravzaprav ni tako neumen, kakor menijo ljudje. Je tih, mireni in potrepljiv modrijan. Ce pa tupata nekoliko zdvija, pa pač ni čudno, vsaj se to lahko prigodi vsakemu pošteneemu človeku. Posebno mi kristjanbi bi moral posebno spoštovati osla, vsaj je bil vendar navzoč pri Kristusovem rojstvu, rešil je sveto družino, ko je pobegnila v Egipt, ter nosil Jezusa, ko je zmagoslavno jahal v Jeruzalem. Južni narodi žive v popolnem dobrem sporazumu s tem sivim modrijanom, poznajo njegove muhe in ne stejejo mu jih v zlo. Ce pa hočejo koga kaznovati, tedaj ga izpremeni Judska fantazija v osla. V Bretaniji na Francosku je razširjena vražja, da se more duhovnik po bočju izpremeniti v osla. Ta vražja je bila pred kratkim precej usodenčna za tri gante iz Saint - Donana. Fantje so popivali pozno v noč. Ko so se zabili proti domu, so zagledali v obeestnem jarku privezanega osla. Mesec je sveltil in osel je izgledal, kakor bi bil s negrom pokrit. In mirno je iskal hrano. Fantje so se spomnili, da je mimo bočja in da je njihov kaplan najbrže navrnil šalo ter se izpremenil v osla. Fantje pa kaplana niso imeli nič kaj radi in so ga hoteli kaznovati, ker se je tako norčeval z njimi. In tako so zaceli pretepati ubogega osla. Dekler ni ta obležal v jarku. Zjutraj ga je cestar našel mrtvega. Fanta so seveda kmalu zasledili in ti so rekli orožnikom, da da hoteli le kaplana nekoliko premikastiti, ker se je hotel norčevati iz njih. Imetnik osla je bil pa popolnoma prozaičen človek in ni verjel, da bi se mogel kaplan izpremeniti v osla. Zdaj morajo lahko veneti delati pokoro, ker so ubili osla namesto kaplana.

Telefonska in brzjavna poročila.

Obsedno stanje nad Zagrebom.

Dunaj, 1. februarja. Hrvatska komisija izve iz Budimpešte, da je ogrska vlad z oziron na to, da se boji ponovnih izgredov, kakor so bili v nedeljo in z oziron na včerajšnje dogodek, ko je množica demonstrirala za popolno ločitev od Ogrske, naročila hrvatskemu banu, da naj v slučaju, da se najmanjši enaki dogodki ponove, razglasiti obsedno stanje nad Zagrebom in okolic.

Velik socijalnodemokratični shod na Dunaju — hujskanje na vojno.

Dunaj, 1. februarja. Včeraj se je vršil na Dunaju socijalno demokratični shod z velikansko udeležbo. Shod je bil sklican kot nekak protestni shod proti vojnemu hujskanju, ki se v zadnjem času tako razvira. Kot glavni govornik je nastopil poslaneč dr. Ellenbogen. Izvajal je, da so povičali to nevarno vojno gonjo krščanski socialisti. Res so med Avstro - Ogrske in Italijo nasprotna, ki so pa povsem druge narave, kot jih rišajo krščanski socialisti in nikakor ne tvorijo opravičljivega vzroka za vojno med Avstrijo in Italijo. — Ta nasprotna, ki se izrablja neopravičeno od krščanskih socialistov za hujskanje na vojno, so prvič

ravna ekonomična vprašanja, drugič pa povzroča največ nemirov klerikalizem, katerega se je oprostila Francoska, Portugalska in še celo Španška, klerikalizem, ki ima pa v Avstriji še vedno varno zavetišče in močno oporo. Glavni hujšački za vojno so eksponenti jezuitske politike, ki hoče zaplesti v svoje mreže cel svet. Končno se je sklenilo na shodu, da se odpošljo laškemu narodu prijateljski pozdravi.

Aehrenthal.

Dunaj, 1. februarja. O zdravstvenem stanju zunanjega ministra je bil izdan slednji butelin: Splošno zdravstveno stanje zadovoljivo.

Češko - nemška spravna pogajanja.

Praga, 1. februarja. »Samostanost« poroča: V češko - nemških spravnih pogajanjih so se pojavitve in nova velika diference, zaradi zahteve Nemcev po narodnosti razdelitve deželnih šolskih svetov. Vsled tega so spravna pogajanja resno ogrožena.

Potres na Reki.

Reka, 1. februarja. Snoči ob 10. uri 2 min. zvečer je bil tu močan potres. Bilo je kakih pet močnih sunkov. Na postaji so se kar vrata odpirala. Pred potresom je bil močan grom; zagrmelo je, kakor poleti in potem se je začel potres, ki so ga čutili tudi v Sapjanah, Jurianah, v Kastvu, v Matuljih in drugod.

Papežev notu proprio.

Berolin, 1. februarja. »Das 20. Jahrhundert«, glasilo nemške katališke reformne stranke priobuje podrobnosti o nameravanem papeževem motu proprio, ki restrikingira velikonočne praznike ter se bavi z moralno duhovščino. Ta motu proprio hoče duhovnikom prepovedati obisk gostiljen ter vsebuje stroge predpise glede duhovničke oblike. Naroča se tudi, da žive duhovniki v skupnih stanovnjih, v katerih ne sme biti nobene ženske.

Zarota proti črnogorskemu kralju.

Carigrad, 1. februarja. Policija je aeratila Črnogore Bulanović, ki je baje član revolucionarnega komiteja, ki hoče odstraniti črnogorsko vladu. Bulanović je bil pred 9 leti v Črni gori obsojen na dosmrtno ječo, pred dvestema letoma pa je učel. Turška vlad je dobila od njega baje imena 20 članov črnogorskega revolucionarnega komiteja, ki se nahajajo deloma v Turčiji, deloma drugod in izemstvu.

Carigrad, 1. februarja. Tu sem so despoli trije črnogorski častniki, ki so dezertirali.

Carigrad, 1. februarja. Vojno ministrstvo je dobitilo brzojavko, da je 27. m. m. turška patrulja v Nakn ob črnogorski meji obstreljevala 2 Crnogorca, ter enega ustrelila.

Gubernator Makedonije.

Belgrad, 1. februarja. List »Piemont« poroča, da bo imenovan v kratkem bolgarski prestolonaslednik Boris za gubernatorja v Makedoniji.

Bombe v banki.

Solun, 1. februarja. V Bitolju sta se razleteli snoči v tamčjni podružnici solunske banke dve bombe. Vsled eksplozije se je porušilo stopnjišče. Od uradnikov ni bil nobeden požoden. Atentat so izvršili brzotne Bolgari.

Nemčija in Rusija.

Berolin, 1. februarja. Nemški cesar je ponovno konferiral z državnim kancelarjem Bethman - Hohwegom ter se v političnih krogih tem konference pripisuje velika važnost. Govori se, da so se tikale to konference nove forme zbljanja Nemčije k Rusiji, ne da bi se druge nemške zveze tangirale. Posebno važnost polagajo politični krogi na konference, ki jih je imel avstrijski prestolonaslednik povodom svojega berolinskega obiska z državnim kancelarjem in z državnim tajnikom. Te konference so bile popolnoma tajne in so imele poseben političen značaj.

Nemško vojno brodovje v Ameriki.

London, 1. februarja. Nemška vlad pošlje v kratkem v Severno Ameriko del svojega vojnega brodovja, da se na ta način oddolži za obisk ameriškega brodovja na Nemškem.

Stavka na Portugalskem.

Lisabona, 1. februarja. Močne straže vojakov in policajev hodijo še vedno po mestu, ki se je sicer že zelo pomirilo. Do sedaj so aretirali skoraj 1000 stavkujočih izgrednikov. Največ aretacij se je izvršilo v raznih delavskih društvenih lokalih. Včeraj dopoldne je pričel zopet redno vožnjo mestni tramvaj in popoldne so izšli zopet razni listi. Na dan obletnice proklamacije republike so vse trgovine v mestu zaprte. V Cambri so napadli stavkujoči delavci neko tovarno in obmetavali policijo, ki je šla z orožjem proti njim, s kamenjem. Policiji se je posrečilo končno stavkujoče razgnati. Na obeh straneh je bilo več oseb lahko ranjenih.

Nemiri na Portugalskem.

Lisbona, 1. februarja. Mesto je videti, kakor vojaški tabor. Vojaštvu tabori na ulicah. Po noči je prišlo z demonstranti do kvadratov bitk. Vojaštvu in zlasti kavalerijski je brezobzirno rabilo orožje. Z oken so metalni bombe. Do sedaj je bilo 3000 ljudi aretiranih. Tudi iz provincije zlasti iz Coimbre, Villafrance in Setubala poročajo o enakih izgredih. Položaj je skrajno resen. Vlada se je odločila vzdržati obseumno stanje, dokler se ne povrnete mir in red. Zlasti vznemirjaj na vlado dejstvo, da je pri včerajnjih dogodkih vojaštvu fraterniziralo z anarhisti.

Portugalska monarhija?

Pariz, 1. februarja. Med eks-kraljem Manuelom in Miguelom Braganškem so se vršili v Doveru sestanki, na katerih je baje Miguel Braganški obljubil eks-kralju svojo pomoč, da se na Portugalskem zopet uvede monarhija.

Revolucija na Kitajskem.

Berolin, 1. februarja. V London so prišla poročila iz Pekingja, da je cesarski dvor končno definitivno sklenil, da odstopi in sicer pod pogojem, ki so jih stavili republikanci. V nekaj dneh se bo odstop cesarske rodbine javno proklamiral. Cesarska rodbina bo dobivala na leto devet milijonov pokojnjine, odreči se pa mora vsakemu vmesovanju v vladne posile.

London, 1. februarja. Japonska vlad je poslala v kitajsko vodovje oddelki vojne mornarice, ki obstoja iz 23 vojnih ladij.

London, 1. februarja. Vnajni urad v Pekingu poroča, da je cesarski dvor kabinetu naznanih, da se je odločile cesarska rodbina za mir, in da je že dala tozaddevna navodila svojim ministrom, ki naj ukrenejo vse potrebno glede odstopa.

Cifu, 1. februarja. K aretaciji guvernerja Tu poročajo iz Cifu, da je guverner Tu prišel v mesto z vojaki, se predstavlja oblastim in izjavil, da ga je imenoval predsednik republike za guvernerja. Predsedniku republike pa se je lagal, da ga je imenovalo za guvernerja prebivalstvo mesta Cifu samo.

Peking, 1. februarja. Juanšajk pomnožuje vojaško posadko v Pekingu. V Pekingu je 11.000 vojakov, 10.000 vojakov je na poti proti Sainkanu, vse drugo cesarsko vojaštvu je prestopilo v revolucionarni tabor.

Revolucija v Mehiki.

New York, 1. februarja. Iz Cuernavaca, 36 milij od glavnega mesta Mehike se je vršil boj med revolucionarji in vladnimi četami. Revolucionarji so bitko izgubili. Boji se ponavljajo že teden dni, ter se zelo kruti. Glavno mesto je popolnoma zrevolucionirano.

Cin blaznega.

Dunaj, 1. februarja. V VIII. okraju je danes napadel agent Roš svojo 38letno ženo ter jo težko ranil. Pred 6 meseci je Roš zblaznil in so ga vtaknili v norišnico. Mati pa ga je vzela proti reverzu k sebi. Danes zjutraj je Roš trkal na stanovanje svoje žene, in ko mu je ta odprla, jo je zabodel z nožem v prsi ter nevarno ranil. Roš je nato brez sledu izginil.

Oglasnilje blaznega.

Draždane, 1. februarja. Pri draždanskem deželnem sodišču so danes zjutraj objavili morilec Gellerta, ki je lansko leto umoril in oropal svojega prijatelja. Gellert je tik pred eksekucijo zblaznil. Šest mož ga je moral peljati na morišče in privzeti na kladivo. Še tick pred svojo smrjo je strahovito zabavljal na državnega pravdnika in visoke uradnike.

Eksplozija v Norimbergu.

Norimberg, 1. februarja. Izmed oseb, ki so bile ranjene pri včerajšnji eksploziji, je umrlo zopet 8 oseb. Sedem se že boriti s smrjo. Enega delavca pogrešajo. Vzrok: eksplozija velikega motorja.

Ponevrečeni delaveci.

Hamburg, 1. februarja. Lokalni parnik, ki je prevažal delavce zjutraj na delo, je v megli zadel v veliki parnik ter se prevrnil. Osem delavcev je utonilo.

Hmelj.

Norimberg, 1. februarja. 60—80, neizpremenjeno, mirno.

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca januarja 1912 učilo je 2264 strank K 1.049.083-44, 2214 strank pa dvingilo K 1.089.019-31. Stanje ulog koncem meseca januarja 1912 kron 42.167.612-10. Stanje vložnih knjižic 29.102.

— Ljubljanska kreditna banka. V mesecu januarju 1912 vložilo se je na knjižice in na tekoči račun kron 2.765.765-07, dvingilo pa K 2.047.906-48. Skupno stanje koncem januarja K 13.726.978-26.

Indijatej in odgovorni urednik:

Rasto Pastorek.

Povišanje telesne teže

se pri rabi Scottove emulzije da kmalu dognati ob okrejanju, ob shujšanju ali po

Pristno samo e
to smak -
ribicem - smak
Scottove pr-
stojanje.

SCOTTOVO
o emulzijo o
v zvišanje svoje storilne zmožnosti
okrepne in osvežuje.

Pri nakupu nabavite brezplačno Scottovo emulzijo. Znamka
Scotta je, ki je vsej počasi 15 let in tamči se
dobro kakovost in učink.

Cena brezplačna sklepnička z K 50. Dobri se v veki lekarni

4

Praktičnost prihrani pol del.
Mnogokatera gospodinja in perica ne
veruje novim pralnim sredstvom, in to
popolnoma po pravici. Znabit se ni
kjer ne porabi toliko ničvrednega iz-
vrška kakor ravno pri tej stroki.
Tembolj presečena pa je vsaka go-
spodinja, ki napravi poskus z milom
Sunlight: doseže snežnobelo perilo in
si dan pranja izpremeni v prijetno
kratkočasje.

Francosko žganje Brázay

<p

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehnika dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Več dobrih in izurjenih
urarskih pomočnikov
sprejme takoj 439

Rafael Salmič, trgovec z urami in zlatino v Celju.

Trgovska pomočnica

Specierske in manufakturne stroke veča
se ter deloma tudi kuhati zmožna
išče službe

Tozadnevine ponudbe se prosi poslati pod
Trgovska pomočnica poštno ležeče štev. pri lokaci. 365

2 dobro izurjena 435

mizarska pomočnika

in učenca
sprejme v trajno delo
M. Gogala, mizar na Bledu.

Gostilna
v Ljubljani, 437

v velikimi gostilniškimi prostori
se odda takoj ali pozneje v najem.

Vprašanja pod štev. „D. S. 1900“
na upravnihstvo »Slovenskega Naroda«

Deklica, izučena šivilja
starci 20 let, 379

: želi vstopiti v službo, :
kjer bi dopoldne pomagala v kuhinji
popoldne pa šivala. V službo želi vstopiti
na raje v mestu. — Ponudbe nai
se blagovolijo poslati na upravnihstvo
»Slovenskega Naroda« pod štev. »Pravost«.

Novozgrajena hiša
348

se zaradi smrti lastnika
: zelo ugodno proda.

Hiša je v sredi mesta, elegantno zidana
in se dobro obrestuje, ima tudi vrt.
ki se še lahko poveča. — Cena nizka,
Naslov v upravnihstvu »Slovenskega Naroda«.

Oddati je s 1. majnikom t. l.
stanovanje

v visokem parteru, obstoječe iz štirih
sob. pred sobe, kuhinje in kopalne sobe
s pritniklinami, 438

stanovanje

v suterenu, obstoječe iz 2 sob in kuhinje
v VIII na Erjavčevi cesti 24.

Natančneje se poizve pri
hišnem lastniku ravnotam ali pa
v pisarni notarja Hudovernika
v Ljubljani.

Pozor! Pozor!

Hotel in restavracijo ,Bellevue'

na griču v Spodnji Šiški

oddam takoj na račun, ev. v najem pod ugodnimi pogoji in proti kavriji.

Hotel je z vsem potrebnem popolnoma opremljen.

Ponudbe sprejemam do 10. februarja 1912.

Alojzij Zajc, posestnik in trgovec z vinom v Sp. Šiški.

Mad intelligenten absolvent pri-
znane trž. šole v Pragi, več slovenskega, nemškega, srbo-hrvaškega, češkega in deloma italijanskega jezika 357

išče primerne službe.

Nastopi takoj. — Ponudbe pod štev:

„Svoji k svojim“

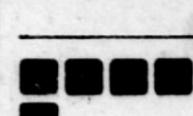
na upravnihstvo »Slovenskega Naroda«.

360

Lepo stanovanje

3 sobe itd., I. nadstr. v priazni
Novi ulici štev. 3,
se takoj ali pozneje ceno odda.

Ženitna ponudba!

Ona vdova, ki je
odgovorila na inserat
v »Slovenskem Narodu«
št. 144 dan 28. junija 1910
je naprošena svoj na-
slov upravn. vpustati.

390

Proda se iz proste roke

radi smrti lastnika 345

Kunsteljevo posestvo

v Radovljici blizu kolodvora.

Posestvo obsega veliko moderno ure-
jeno gostilno s salonom, acetilenko
razsvetljavo, vodovod, kopalische, lede-
nico, velik sončnat vrt itd.

Prostori so pripravljeni za gostilniško ali
mesar-ko obrt ali pa tudi za vinsko
trgovino — Vpraša se pri

Neži Kunstelj v Radovljici.

Gasilno društvo na Jesenicah

ima

občni zbor

dne 11. svetega t. l. ob 3. pop.

v govtini gospoda Karla Neumanna na Savl.

DNEVNI RED:

1. Pregled računov.

2. Volitev novega odbora.

3. Vpisovanje novih članov.

Ako bi tega dne občni zbor ne bil
sklenjen, se vrši nov občni zbor 8 dni pozneje, ne glede na število članov.

433

Odbor.

Budilka

s stolpnimi zvonci

la kakovosti s 30

urnim pol in celo-

urnim bilom in bu-

đaniku z glasno

donečim zvoncem,

gladko poliranim

okvirjem, v premeru

30 cm, kazalnik s

steklom, kompletna

s 3 zlato bronzi-

nimi užiti, 3 letno

pismeno jamstvo K 6-9,

s ka-

zalnikom, ki se po noči sveti K 7-20.

Najcenejsa kuhinjska okrogla ura brez

budilnika, 30 ur idota, premer 16 cm K 3.

Nikak risiko! Zamenja dovoljeno ali denar nazaj! Kartoteka

po povzetju ali že se denar naprej posluje prva tovarna ur

Jan Konrad, o. in kr. dvorni dobitnik, Most 197.

Cesko. — Glavni katalog s 4000 slikami pošljem vsekom prisli.

franc. franc.

339

Na vsem svetu

je na milijone žena, ki rabijo milo

Sunlight, ker se z njim da najlaže

ter najlepše prati.

Milo Sunlight

vzame dnevno pranje vso neprijetnost.

Nesnago odloči, ne da bi se prijelo

blaga ali barve, je popolnoma brez

ostrih sestavin, neprekosljive

čistilnosti in tako najboljši

prijatelj gosodin.

Nazaj na naslov!

Zavarovalna banka v Ljubljani

na vsem svetu

Na vsem svetu

je na milijone žena, ki rabijo milo

Sunlight, ker se z njim da najlaže

ter najlepše prati.

Milo Sunlight

vzame dnevno pranje vso neprijetnost.

Nesnago odloči, ne da bi se prijelo

blaga ali barve, je popolnoma brez

ostrih sestavin, neprekosljive

čistilnosti in tako najboljši

prijatelj gosodin.

Na vsem svetu

je na milijone žena, ki rabijo milo

Sunlight, ker se z njim da najlaže

ter najlepše prati.

Milo Sunlight

vzame dnevno pranje vso neprijetnost.

Nesnago odloči, ne da bi se prijelo

blaga ali barve, je popolnoma brez

ostrih sestavin, neprekosljive

čistilnosti in tako najboljši

prijatelj gosodin.

Na vsem svetu

je na milijone žena, ki rabijo milo

Sunlight, ker se z njim da najlaže

ter najlepše prati.

Milo Sunlight

vzame dnevno pranje vso neprijetnost.

Nesnago odloči, ne da bi se prijelo

blaga ali barve, je popolnoma brez

ostrih sestavin, neprekosljive

čistilnosti in tako najboljši

prijatelj gosodin.

Na vsem svetu

je na milijone žena, ki rabijo milo

Sunlight, ker se z njim da najlaže

ter najlepše prati.

Milo Sunlight

vzame dnevno pranje vso neprijetnost.

Nesnago odloči, ne da bi se prijelo

blaga ali barve, je popolnoma brez

ostrih sestavin, neprekosljive

čistilnosti in tako najboljši

prijatelj gosodin.

Na vsem svetu

je na milijone žena, ki rabijo milo

Sunlight, ker se z njim da najlaže

ter najlepše prati.

Milo Sunlight

vzame dnevno pranje vso neprijetnost.

Nesnago odloči, ne da bi se prijelo

blaga ali barve, je popolnoma brez

ostrih sestavin, neprekosljive